

Vedd ki a bölcsőből!

Az első karácsony nem fahéjillatú volt, hanem istállószagú. Az, amitől ma már futsz – Jézus fekhelyét az lengte be!

☞ 5. oldal

Mi a karácsony lényege?

Rövid kérdésekre válaszolva beszéltek egyházkerületünk korábbi és jelenlegi vezetői az adventi időszakról, a karácsony közeledtéről.

☞ 10. oldal

Áldott karácsonyt
és boldog új évet kívánunk
minden kedves olvasónknak!

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2025. DECEMBER • 36. évf. 23-24. szám • Ára 5 lej

Mit üzen a karácsonyfa?

Talán még rémlik gyermekkorunkból a kis versike: „Karácsonyfánk gyönyörű, szép ezüstzöld levelű. Égő gyertyák fénye hull, körülálljuk mi alul. Minden ága rakva van, nézzük, nézzük boldogan. Szívünk nem lát senki mást, csak az égi Messiást.” S máris megelevenedik a karácsonyfa ragyogása, a tűlevelek gyantás illata előttünk.

Azt gondolhatnánk, hogy a karácsonyfa állítása már nagyon régi szokás, de tévedünk. Igaz, hogy már a 4. századból vannak említések arról, hogy a keresztyének ezen az ünnepen házaikat zöld növényből készült koszorúval díszítették, de a karácsonyfa állítása a 16. századból ered Németország területéről, protestáns, pontosabban lutheránus berkekből. Sőt a legenda szerint maga Luther Márton állította az első karácsonyfát gyermekeinek. Magyarországon 1824-ben jegyezték fel az első faállítást, de még száz évet kellett várni, hogy szinte minden házban megjelenjen a karácsonyfa, kunyhóban és palotában egyaránt.

Ha eredetét kutatjuk, úton-útfélen abba botlunk, hogy ez pogány szokás, mert a rómaiak, egyiptomiak, germánok, kelták és skandinávok is díszítették zöld ágakkal otthonukat különböző hiedelmek és ünnepek miatt. Ha igaz is, hogy valamilyen pogány hagyományból eredően élt tovább, de az egyház használatában keresztyén jelentéstartalmat kapott. Vagyis nem druida vagy római hagyományból, sem valamilyen pogány istenségnek állítjuk a fát, hanem Krisztusra emlékezve. Mert a karácsonyfa szó szerint tetőtől talpig üzen!

(Folytatás a 4. oldalon)

Az emberekhez jóakarat!

A háború ma legalább annyira zajos a médiában, mint a fronton. Vajon karácsonykor átveszi-e a lárma helyét a csend? Képesek vagyunk még látni egymásban az embert? Nem az ellenséget, az árulót, a hazugot vagy bármi mást, hanem az embert.

A karácsonyi történetben mi látunk pásztorokat, bölcséket, vérengző katonákat, de Isten, azt hiszem, csak a megváltásra szorult embert látta bennük. Ma is ezek vagyunk. Emberek, akiknek Krisztusra van szükségük.

1944 szeptemberében, az ardennei offenzíva idején ezt élték meg egy kis erdei kunyhóban. Ez volt a német erők utolsó ellentámadása a nyugati fronton. A kis erdei házban élt egy Elisabeth Vincken nevű édesanya és tizenkét éves fia, Fritz. Egyszer csak három amerikai katona kopogtatott be hozzájuk.

Az édesanya beengedte őket, annak ellenére, hogy ezért halálos büntetés járt. Kicsivel később négy német katona érkezett, és menedéket kértek éjszakára. Elisabeth kérte, hogy tegyék le a fegyvert, majd így szólt: „Ma karácsonyeste van, és itt nem lesz lövöldözés.” Az ellenséges katonák akkor este együtt imádkoztak és vacsoráztak, másnap reggel pedig békével vettek búcsút egymástól. Az akkor még kisfiú Fritz több mint ötven évvel később így emlékezett vissza: „Sok év telt el a legvéresebb háború óta, de az az éjszaka az Ardenneknben örökre bennem maradt. Egyetlen asszony lelkierője, aki bölcsességgel és szeretettel megelőzött egy vérontást, megtanította nekem, mit jelent valójában: »az emberekhez jóakarat!«”

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN

www.facebook.com/harangszo

Ő a mi békességünk

„Mert Ő a mi békességünk, aki a két nemzet-
séget egyg  tette, és az   testében lebontot-
ta az elválasztó falat, az ellenségeskedést.”
(Ef 2,14)

Amikor háború van, a szerető szívek elv l-
nak egymástól, és lehet, hogy soha nem ta-
l lkoznak már itt e földön. Nagyon kellene
munkálnunk a békét!

A híres berlini fal elválasztotta Kelet-Ber-
lint Nyugat-Berlintől. A nagy kínai fal védte a
császár birodalmát az ellenséges népektől. Vol-
tak és vannak más elválasztó falak is, sajnos!

Az Ef 2,14-ben Pál apostol is beszél egy
falról, egy elválasztó falról.

A jeruzsálemi Heródes templom eset -
ben szétválasztották a papok, a férfiak és a
nők udvarát, s t külön udvaruk volt a po-
g nyoknak is. A zsidók elkülönültek a po-
g nyokt l. A pogányok udvarát körülvevő
alacsony falon táblák voltak, melyek g r -
g l figyelmeztett k a pogányokat: aki ide-
gent rajtakapnak, hogy a szentélyt körülvevő
rácson, falon belép, az halállal b nh dik. A
T ra csak Izráelt tekintette Isten választott
népének. A válaszfal a békétlenség, az ellen-
s gesked s fala.

Pál apostol ezt írja az ef zusiaknak: „Ti
abban az időben Krisztus nélkül  ltetek, Iz-
r el közösségétől elkülönítve, és mint ígéret
sz vets gein kívül álló idegenek, reménység
nélkül és Isten nélkül  ltetek a világban.
Most pedig Krisztus Jézusban ti, akik egy-
kor »távol« voltatok, »közel« kerültetek
a Krisztus vére által. Mert   a mi b kess -
günk, aki a két nemzetséget egyg  tette, és az
  testében lebontotta az elválasztó falat...”
(Ef 2,12–14).

Jézus Krisztus összeköti a zsidókat és a
pogányokat. Ami elválaszt, azt Jézus mind
eltávolította, megsemmisítette. Mindezt az
  halála által végezte el. Jézus megs nttette
az ellenségeskedést. Az  r Jézus az   halála
 ltal egyg  tette, megbékéltette a két csopor-
tot, a két világot Istennel, és megs nttette az
ellenségeskedést is közöttük.

M g Istennel meg nem b k l az ember,
addig nincs békessége sem önmagával, sem
senkivel.

CSOMAY ÁRPÁD (A. Ten Brinke nyomán)

J jj, Uram Jézus!

„ n, Jézus, küldtem az angyalomat, hogy
ezekről bizonysg t tegyen nektek a gy -
lekezetekben.  n vagyok Dávid gyökere és
sarja, a fényes hajnalcsillag.  s a Lélek és
a menyasszony  gy sz l: J jj!  s aki hallja,
ezt mondja: J jj!  s aki szoms j hoz k, j jj n!
 s aki akarja, vegye az élet vizét ingyen.”
(Jel 22,16–17)

Az adventi időszak a várákozás ideje, de
nem akárkire várunk. Urunk Jézus Krisztus-
ra, aki eljött, és újra el fog jönni. Ez a külön-
leges  gevers sokszor visszhangzik bennem,
mert gyönyörű, mégis titokzatos. A Jelenések
könyve nem könnyű olvasmány, de minden
sorában ott van a reménység üzenete.

János apostol csodálatos látomást ka-
pott az  rt l. Ezt könyvbe foglalta, hogy
mi is olvassuk és sz vlelj k meg. Jézus maga
mondja: „ n, Jézus, küldtem az angyalomat,

hogy ezekről bizonysg t tegyen nektek.”
Ez a kijelentés megerősít bennünket abban,
hogy nem emberi üzenetet, hanem isteni bi-
zonys gt telt olvasunk. A látomásban János
arról tesz tan sg t, aki tökéletes, szent és
egyedül méltó: az Atya Egysz l ttj r l, Jézus
Krisztusról.   az, akire várunk, akinek v r-
juk második eljövetelét.

Kedves Testvéreim, a nagy kérdés ma is
ez: hogyan várunk? Látjuk-e  t, akit meg
kell látnunk, vagy csak homályosan szemlél-
j k? Halljuk-e az   szavát, vagy a k ls s -
gek fényében maradunk meg? A világ  lyen-
kor fénybe borul, de vajon a mi szívünkben
is világosság van?

Kedves Testvéreim! Adja a minden ke-
gyelem Istene, hogy vegy k észre az adventi
k sz l d s nkben a király Krisztust, és tölt-
s k a napjainkat az  ge fényében. Ámen!

KASZANICZKI CSONGOR

A rendelt idő

„Mindennek megvan a rendelt ideje, és
megvan az ideje az ég alatt minden esemény-
nek.” (Pr d 3,1)

Nem szabad s ttenet, sem késleltetni sem-
mit, mert Isten minden eseménynek rendelt
megfelelő időt. Talán ezt a görög nyelv s -
g ts gevel tudjuk még jobban megérteni. A
görög nyelvben az időre k t kifejezés létezik.
Az egyik a kronosz, ami a mérhető időt je-
lenti, mint az  r k, napok, hónapok, évek. A
másik a kairosz, ami a különleges, alkalmas
időre vonatkozik, amit az  r rendel ki.

Szaladnak a napok velünk. Sötétben  b-
red nk és sötétben feks unk, különösen  gy
 v végén, amikor a napok rövidebbek. M g
jó, hogy az adventi várákozás egy kis fényt és
melegséget hoz a mindennapokba, különben
a külső sötétség belül is elboritana. Krisz-
tus-v r sban égnek egyesek, másokban csak
pislákol a láng, s vannak, akikben már rég

kialudt. Néhányan meg vannak győződve
arról, hogy Jézus m g az   földi életük ide-
j n visszajön, a legt bb en viszont egyáltalán
nem számítanak r  a közeljövőben. Nem tu-
dom, hogy kinek van  gaza, m g az angyalok
a mennyben sem tudják. Azt tudom, hogy
ennek is rendelt ideje van, nem s t tethet  és
nem késleltethető.

Az instant megoldások korában még
t relmetlenebb k lettünk, mert mindent
azonnal szeretnénk. A tud sok folyamato-
san azon dolgoznak, hogy a várákozás idejét
lecsökkentsük, hogy gyorsabban utazzunk,
kevesebbet álljunk sorban, az ételünk  r k
helyett percek alatt készüljön el. A m rhe-
t  időben felgyorsíthatjuk magunkat, de a
rendelt időre nincs hatásunk, mert az Atya
jelöli ki. „Ideje van a sírásnak, és ideje van a
nevetésnek.” Fogadjuk mindkettőt  l zattal!
Ámen!

ERDEI- RVA ISTVÁN

Menekítő született

„Az angyal pedig ezt mondta nekik: Ne féljete, mert íme, nagy örömet hirdetek nektek, amely az egész nép öröme lesz: üdvözítő született ma nektek...” (Lk 2,10–11)

A karácsonyi hírt legtöbben úgy tekintik, mint gyermekeknek szánt mese, amely segítség a felnőtteknek a megmagyarázhatatlan elmondására. Az ünnepre simuló ipar vagy az erőszakos kereskedelem ezt a hamis képet tovább torzítja. A karácsony nem álomba ringató mese, nem lelkiileg sérült felnőttek sebtapasza, hanem Isten üdvözítő szeretetének nyitánya.

TÖRTÉNELMI HÁTTÉR

Nehéz megérteni a karácsonyi esemény mélységes üzenetét, ha nem ismerjük legalább vázlatosan annak a kornak a történelmi helyzetét, amelyben Isten a várva várt Messiást világra hozta, hogy megváltsa és üdvözítse a megromlott földkerekséget. Az ószövetségi híradás Nehémiás után megszűnt. Elkezdődött egy olyan félelmetes korszak, amelyben a kiválasztottak mérhetetlenül szenvedtek, vagy éppen egymásnak ártottak. Bár a Bibliánk nem őrizte meg ennek a kornak krónikáját, mégis igen terjedelmes anyag maradt fenn a profán történetírás oldalain. Ezekből tudunk a második templom építésének fájdalmas eseményéről, mely a samáriai Garizim hegyen a zsidók megosztásának tárgyi bizonyítéka lett. Főpapi címek miatti dulakodások rontották a nemzeti egységet, és erősítették a hellenizálás, azaz a beolvasztás máig divatos asszimilációs törekvéseit. Hódítók nyomorították a népet, legtöbbször önmaguk dicsőségét kereső, de önállóságukat elvesztő uralkodók vezetése alatt. Dinasztiaiák váltották egymást tragikus, olykor tragikomikus fordulatok között. Nagy Heródes kora már az a mélypont, amely minden ember számára világossá tette: a bűneset következményei tetőfokon égetik a világot.

TE NE FÉLJ!

A történelem Ura itt lép be az ember önpusztító életébe, megakadályozva a méltatlan hanyatlást, amely katasztrófálisan tönkretette

a világot. A nehéz életű pásztorok angyal hangját hallják az áthatolhatatlan sötétségben. Ezt a hangot hallotta később Pál a máltai hajótörés alkalmával. Erre a hangra figyelhetnének a mai önállóságukat rég elvesztett uralkodó főtitkárok, elnökök vagy főpapok. Az angyal szava először nyugalmat teremt. Isten nem hagyta el a teremtményét. Te ne félj! Annak idején a pásztorok, korábban a próféták, most mi halljuk: te ne félj! Éppen van ok a félelemre, nem is kevés. Válságból válságba szédülünk, energiaválság fenyeget, ijesztenek válsággerjesztő hatalmak. Itt már nincs tekintélye az embernek, sem a szavának. Nincs hitele a reménykeltegetésnek. Ébredni kell fagyos lidércekből, hazug színekavalkádból, sunyi udvariasságból. Ébredni kell a félelmek közül!

Az angyal szava életmentő cserére hívja fel a figyelmet. Félelem helyett örömről szól. Eddig féltél, ezután tessék örülni! Könyözü ezt mondani, hallom az olvasó sóhaját. Mégis hogyan, ha eltelt felettem az idő, ha már nem pótolhatom a mulasztásaimat, ha nem hozhatom vissza a kedvező alkalmakat. Hogyan? Úgy, hogy még ma megkeresem az örvendezők táborát, hiszen az egész népnek öröme lesz. Nem nagy ez a sereg, eltörpül a bevásárlóközpontok tolongói vagy a kárhozatos szövegek ordítózi mellett. Ez a márknyi gyülekezet mennybe néz és a földön él, nemcsak magáért, hanem mások javára és előmenetelért. Ez a kicsi közösség nemcsak hallja, hanem tovább is adja az angyal tolmácsolta üzenetet.

Az üzenet: üdvözítő született. Sokaknak madárnyelven hangzik, nekünk világos: nemcsak kinyitja a menny ajtaját, hanem be is fogad minket Maga mellé. Értenuk kell, hogy üdvözítőnk már itt e földön menekítőnk is. Oltalmazónak is hívjuk Őt, ki menedéket nyújt a Hozzá menekülőnek.

Karácsonyunk legyen mindannyiunk örömnépe! Velünk van Üdvözítőnk, mert megszületett, hogy üdvösségre segítsen, Aki menedéket biztosít már most minden gonoszúsággal szemben, mert Ő Menekítő, azaz Szabadító, Aki Megváltója lett a Hozzá menekülőnek.

CSÚRY ISTVÁN

Mindennapi advent

Urunk, már sokszor elmondtuk: „Jövel, Jézus, légy vendégünk.” Bocsd meg nekünk, hogy olyan kevés alkalommal gondoljuk komolyan! Szavak által naponta hívunk az életünkbe, hogy hozd a te áldásaidat, ajándékaidat, gyógyító hatalmat. Kérjük, mert megtanultuk és megszoktuk. De a lelkünk közben távol marad tőled. A cselekedeteink nem mutatnak rád, nem ragyog a világosságunk.

Az év utolsó heteiben ünnepi fények borítják a tereket és házakat. Jó lenne, ha nem csak a fényfüzerek világítanának az adventben, és nem csak hangulatról szólna az ünnep. Egy kicsit olyanok vagyunk, mint a balga szüzek a példázatban. Világít a lámpásunk, de a vőlegény érkezésére nem vagyunk felkészülve. A sötétséget bevilágítjuk, de rólad megfelledekezünk. Pedig arról kell szóljon az advent, hogy téged várunk, Urunk.

Sajnos ránk is vonatkozik az ige: „Ez a nép szájával tisztel engem, de szíve távol van tőlem.” (Mt 15,8) Ha a szívünk valóban közel lenne hozzád, akkor a Krisztus-várásunk nem négy hétig tartana, hanem egész évben. Taníts minket minden napon adventben élni! Ne csak vendégünk légy az asztalnál, hanem kísérőnk is egy életen át! Te már befogadtál minket a csaláodba, add, hogy mi is befogadjunk téged a mienkbe!

Ajtót nyitunk előtted, Urunk, hogy tégy rendet, mint egykor a jeruzsálemi templomban. Ragadj korbácsot, ha szükségesnek látod, és tisztíts meg a gőgtől, önzéstől, haszonleséstől, képmutatástól és azoktól a bűnöktől is, amelyeket mi nem látunk. Jövel, Urunk, minden napon, ne csak évente négy hétben! Szentlélek Isten, újíts meg minket, hogy a szívünk teljen meg hálaadással!

Köszönjük, Uram, kegyelmedet, megtartó szeretetedet. Tied a dicsőség mindenkor! Ámen!

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN

Mit üzen a karácsonyfa?

(Folytatás az 1. oldalról)

Régen a karácsonyfa talpa kereszt alakú volt, mely Krisztus keresztyét jelképezte. Így valósággal az Ő áldozatából nőtt ki az élet fája, mely a jó és rossz tudásának fája mellett állt az Édenben (1Móz 2,9), hiszen az örökzöld fa az örök életet jelképezi. Azaz amit Ádámban elvesztettünk, Jézusban visszanyertük. A karácsonyfa alakja háromszög alakú, mely a Szentháromságra utal, csúcsa felfelé, a menny felé mutat, arra irányítja az alatta álló emberek tekintetét.

Kezdetben almával és ostyával díszítették. Az alma a jó és rossz tudásának gyümölcsét jelképezte (bár a Biblia nem írja, de a közhiedelem mai napig almával azonosítja), vagy éppen az örök élet gyümölcsét, az ostya pedig Krisztust, aki testét, életét adta értünk, az örök életünkért. Az alma ugyanakkor Jézus uralkodói jelképe is, amely egyúttal Isten ajándékát, az Újszülöttet is szimbolizálja. Ez a gondolat jelenik meg például *A kis Jézus aranyalma* kezdetű népi gyermekdalban. Az alma és ostya helyét ma már a gömbök veték át, de üzenetük maradt a régi.

A fenyőfa ágain elhelyezett gyertyák, vagy mostanában fényfüzerek, esetleg csillagszórók, a világ világosságára (Jn 9,5), azaz Jézusra emlékeztetnek bennünket. A felhelyezett színes girlandok vagy papírláncok, szalagok pedig az édenkerti kígyóra, akinek a fejére taposott Jézus a születése, majd halála és feltámadása által, s ezzel megtörte a hatalmát felettünk, ahogy a kiűzetéskor megmondott (1Móz 3,15).

Régen dió is került a fára, mely a zöld, keserű burkával a szenvedésre, a kemény csonthéj által a keresztfára, a benne levő édes maggal pedig az isteni életre utal. Az angyalfigurák karácsony éjjelén örömhírt zengő angyalokra, míg a karácsonyfa tetején lévő csillag ama fényes betlehemi csillagra utal.

Eleinte maga a fa és a ráaggatott édesség és gyümölcsök voltak a karácsonyi ajándékok, az ajándékozás szokása újabb keletű, de lelkipásztori szolgálatom során találkoztam a 21. században is olyan családdal, ahol még most is a karácsonyfa maga a karácsonyi ajándék.

Szóval lehet, hogy pogány vonásokkal párhuzam vonható, lehet, hogy ma is sokan pogány módon ünneplik a karácsonyt, de nekem a karácsonyfa az égi Messiást juttatja eszembe. Azt kívánom neked, kedves olvasóm, hogy ha karácsonykor ránézel a szépen felöltöztetett fenyőfára, jusson eszedbe neked is, hogy mit üzen e fa minden dísz, minden porcikája: Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen! (Jn 3,16)

J. S. ZS.

Én nem tudom, hogy miért szeretett úgy...

Isten bajlódott és bajlódik velünk, s a legdrágábbat sem sajnálta fizetségként odaadni értünk, a kidobni való, bűnös emberért.

Pál apostol a korinthusiakhoz írt levelében a feltámadásról szólva a búza példáját hozza elő (1Kor 15). Nagyon jó kép, nagyon jó hasonlat, hogy az ember olyan, mint a búzamag, melyet elvetnek a földbe és majd kikel. Én egy kicsit tovább görgetném ezt a képet, s azt mondanám, hogy az ember olyan, mint az üszkös búzamag. Ugyanis az üszkös és a bűn nagyon hasonló tulajdonságokat hordoznak. Az üszkös egyetlen, parányi spórája (hiszen gombaféle) már megfertőzi a kihajtó növényt és annak termését, az üszkös búza lisztje mérgező, s amihez hozzáér az üszkös búzaszem, azt megfertőzi. A bűn is ilyen: továbbadódik generációról generációra, megmérgezi életünket, kapcsolatainkat, amihez hozzáér, azt is megfertőzi. Ezért egyforma Isten szemében minden bűn, mert ahogy egy parányi üszögspóra megfertőzheti az egész tábla búzát, egy „pici bűn” is pokollá teheti még a mennyországot is.

Megkérdeztem egy gazdálkodó barátomat, hogy meg lehet-e tisztítani az üszkös búzát. A válasza az volt: Tiszteletes, ne bajlódjál vele, dobd ki, mert még az állatnak sem jó odaadni, s vegyél csávázott vetőmagot, azt vedd el. Azért furdalt a kíváncsiság, s az interneten utánanéztem, hogy meg lehet-e tisztítani. Különböző módszereket ajánlottak, de mindegyik körülményes vagy költséges, vagy nem teljesen hatékony.

Belegondoltál-e abba, hogy milyen csodálatos Istenünk van? Üszkös búza az én életem, a tied is. A szakember szerint ki kellene dobni,

nem érdemes bajlódni vele, hogy megtisztuljon. De Isten nem a szakember fejével gondolkodik rólunk, hanem szerető Atyaként. Igazság szerint ki kellene dobnia ezt a bűnös embert, egy fabatkát sem ér elrontott életünk, de ehelyett Isten elküldi Egyetlenegyet értünk. A legdrágábbat adja, ezért az üszkös búzáért. És Jézus is, a tiszta, eljött a bűnösök közé, hogy életét adja értünk. Ez a karácsony lényege, hogy nem az út pora, a külső sötétség vár reánk, hanem a mennyek országa, ha elfogadom Krisztus vérenek tisztító hatalmát. Felfoghatatlan, amit tett az Isten, nem véletlen, hogy mennyei és földi öröm járja át Krisztus születését, s ma is karácsony ünnepét.

Ezért adta Philip Yancey egyik könyvének címként: Meghökkenő kegyelem, ezért ez egy ének címe: Amazing Grace (Csodálatos kegyelem), és ezért szól egyik énekünk nekünk is így: „Én nem tudom, miért szeretett úgy minket, / Kit hódoló angyalsereg imád; / S miért akart ő bűnös tévelygőket / Keresni úgy, mint elveszett juhát. / Csak azt tudom: lejött közénk a földre, / Hol járszólágy volt első otthona, / S hogy kicsiny Názáret ácsmühelyén át / Eljött Megváltónk, Isten egyszülött Fia.”

Karácsony ünnepében, csak pár percre, gondolkodj el ezen, gondold bele, mit tett Isten, mikor közel jött az emberhez, mikor lehajolt hozzánk. Gondold bele, milyen csodálatos kegyelem Jézus születése. Ha megteszed, hiszem, hogy rád is igaz lesz, mint a pásztorokra: „A pásztorok pedig visszatértek, dicsőítve és magasztalva Istent mindazért, amit hallottak és láttak, úgy, ahogyan ő megüzente nekik.” (Lk 2,20)

JAKÓ SÁNDOR ZSIGMOND

Vedd ki a bölcsőből!

Évekkel ezelőtt egy karácsonyesti istentiszteleten, zsúfolásig telt templomban, történt egy kedves eset: a karzat alól (itt a gyerek-kuckó, ahol a kisebbek a szüleikkel helyet foglalnak az istentisztelet alatt) előrefutott egy másfél-éves-forma kislány, a díszletként felállított betlehemesből kikapta a babát, és hátraszaladt vele játszani. Az édesanyja utánaindult, elvette a babát, hozta volna vissza, de mondtam, maradhat nyugodtan, mire szükség lesz rá, a színdarabra, visszakerül. Így is történt.

JÉZUS CSAK DEKORÁCIÓ?

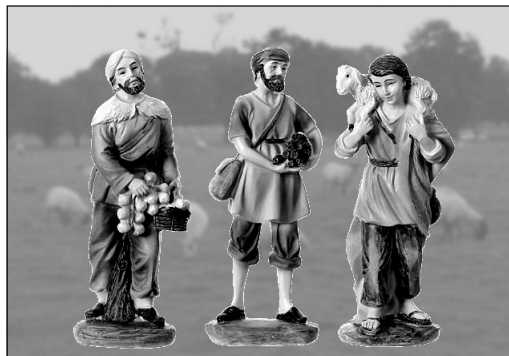
Elgondolkodtat azóta is – sőt mostanában csak igazán, amikor november első hetét írjuk, és már a nagyvárosi bevásárlóközpont előtt ott a műfenyő, a város forgalmasabb utcáin szerelik a karácsonyi fényeket, a gyermekeim már számolják vissza, mennyi van még Mikulásig és karácsonyig (mi meg valami egészen mást számolunk), szóval minden várja az ünnepet. A kisebbek már itthon is dekoráltak: elővették a fából kivágott betűket, meg a szőrnök-figurát a kandalló elé, mert itthon is díszíteni kell! És addig dekoráltunk, hogy karácsonyra már kész dekorációvá válunk, talán, magunk is. És dekorációvá válik Jézus a bölcsőben. Dekorációvá válik a szeretet, az adás szeretete, ami karácsonyra már megunt, beporosodott vacakká silányul. Ami most, november elején-közepén, vagy mire a kezdedbe kerül, kedves Olvasó, a Harangszó, már jócskán december lesz, tedd fel a kérdést magadnak: az, ami ott van az életedben, nem csak díszlet? Nem egyszerű dekoráció? Olyan, amit megvehetsz, amit elleshetsz a szomszédtól, és jövőre már a tied is olyan lesz. Nem vált dekorációvá a bölcsőben fekvő Jézus Krisztus? És csak ott tudjuk Őt elképzelni! Nehogy valaki kivegye onnan! Hová fajulna az egész karácsony bölcsős Kisjézus nélkül?! Ugyanúgy, hová fajulna a karácsony kalács, kolbász, rakott asztal, rokonlátogatás, bármilyen dekoráció nélkül?

Igaz volt annak a kislánynak akkor, a szentesti istentiszteleten: Jézust ki kell venni a bölcsőből! Ő még azért vitte hátra, hogy játsszon a babával, nekünk, felnőtteknek azonban egész más miatt kell kivennünk onnan! Képzeld csak el, milyen lenne, ha a te újszülött gyermekedet tennék le egy bölcsőbe a templom közepére. Egy műanyag baba, ugye, nem sír. De egy hús-vér csecsemő ordítana, nem lehetne elmondani a prédikációt, nem hallanád a gyermeked, unokád verscskéjét, nem hallanád a kórus szolgálatát. Vegye már fel valaki! – mocorogna minden lélekben. Vigyék már ki innen! – sutognánk. Miért kell ilyen kicsi gyermeket templomba hozni? – sóhajtoznának egyesek. Míg az édesanyja ki nem venné, meg nem nyugtatná, talán meg nem etetné. Vagy az édesapja.

Vagy épp te, akihez tartozik. El tudnád képzelni ott, hogy sírjon csak tovább, mert ő a dekoráció? Ugye, hogy nem!

Sokszor érzem azt: száműztük Jézus Krisztust a karácsonyunkból. Megtartottunk egy műanyag babát, egy betlehemes dekorációt, ahol Mária és József nem kopogtat, és nem kéri, hogy engedd be. A bárány és a szamár is már csak a versekben tűnik fel. A napkeleti bölcsek pedig, mióta József Attila megénekelte, ott laknak a verseskötetben. Dekoráció az egész.

PÁSZTOROK A TÁJON

A pásztorok is már csak a betlehemesekben jelennek meg, jó hangú kisfiúkat szoktunk kiválasztani a szerepre. Épp ezért lepődtem meg, amikor egy decemberi éjszakán, amikor már minden kántáló elment, és a falu is lassacskán elcsendesedett, váratlan vendég toppant be: a falu juhásza szökött be a juhok mellől, hogy ünnepet köszöntsön. A gyermekek már aludtak, elpakoltunk már mindent, be sem jött, csak az ajtóban énekelte el a jól ismert karácsonyi éneket, és ahogy jött, el is tűnt a sötétben. Tudta, míg ő odajár, a báránynak nem esik baja.

Kétezer éve, amikor egy seregnyi angyal kántálta meg a betlehemi mező pásztorait, valahogy ugyanígy indulhattak ők is. Az éjszaka leple alatt, szinte szökve a nyájtól,

mert ha a gazda vagy a tolvaj megtudja, hogy ők odajártak, abból hétbaj lesz! És talán már a Csecsemő is aludt, mikor odaértek. És nem helyes kisfiúk voltak, hanem a társadalom kitaszítottjai, birkaszaguk volt, talán viselkedni sem tudtak igazán. De a Szentírás mégsem ezt jegyzi fel róluk, mert sosem ez a fontos. Hanem az, hogy ők el tudtak indulni, el merték hinni az angyali örömhírt, és el mertek indulni a betlehemi istállóba. És visszafelé is vitték a hírt: a nagy találkozás után a többi embernek, hogy megszületett a Megváltó, Aki elé még ők is odamehetnek.

ÁLOM-KARÁCSONY

Milyen lesz a karácsonyod? Fahéjillatú? Keveredik majd benne a narancs, mandarin, mézeskalácsfűszer és a diós kalács illata? Ott lesz a fenyőillat? A vendégek finom illata? A húsleves ünnepi zamata és a finomságok ínycsiklandó tárháza? Mert az első karácsony nem fahéjillatú volt, hanem istállószagú. Az, amitől ma már futsz – Jézus fekhelyét az lengte be. Te majd karácsony reggel felveszed a legszebb ruhád, és úgy mész templomba. Máriának alig volt egy-két rongya, amibe bepólyálja a Kisdedet. És mégsem volt szomorú, nem volt kiégett, de a szívébe írta fel mindazt, amit ott, a bölcső mellett hallott a látogatóktól. Vajon a szép ruhák és parfümök illatán átjut a karácsonyi örömhír? Vajon az áldott karácsonyon túl többet is tudunk majd adni Neked, ha eljössz a templomba? És a fenyőillatnál és a tömeg látványánál többet is magaddal tudsz majd vinni a templomból? Ha majd kilépsz onnan, vissza a világba, te meg tudod látni a mai emberben a pásztort, a bölcsét, az örömhírmondót?

Én azt mondom, most karácsonykor vedd ki a bölcsőből Jézust. Vedd ölbe. Babusgasd. Vigasztald meg, ha sír. Keress Neki ételt, ha éhezne. És engedd be, ha zörget.

VARGA BOTOND

Szeretetteli karácsonyi készülődés a gyülekezetben

Kedves olvasó! Ismét elfutott egy év, nemso-kára megérkezik a legszebb ünnep, a kérdés csak az, hogyan várjuk, hogyan készülődünk rá. Sok keresztyén ember van, aki nem szereti az ünnepeket, nem várja, nem készülődik, legszívesebben elmenekülne előlük. És sokan vannak, akik el is menekülnek. Kiválasztanak egy útitervet és messze elkerülik a hagyományos ünneplést.

A karácsonynak megvannak az illatai és az ízei, nekem ez az első, ami a gyerekkoromból eszembe jut: a mézeskalács fűszerének illata, amint belengi a lakást, és már hozta is magával a karácsonyi hangulatot. Ám lassan felnőtünk, és ahogy közeleg az ünnep, jó lenne kicsit lassítani és odafigyelni egymásra a készülődés közepette.

KARÁCSONYI LETARGIA

Van az ünnepnek, s már az ünnep várásának is, egy olyan oldala, amiről nem igazán szoktunk beszélni, talán azért, mert nem akarunk ünneprontók lenni. Karácsonykor mindenkiben felerősödnek az éppen akkor a lelkében levő érzések. Ha csupa jó érzéseink vannak így év vége felé, akkor az nagyon jó, de mi történik akkor, ha sok rossz érzés van bennünk? Ugyanis pontosan ezért élethelyzetünként és életkorunként az ünnep is mást és mást jelent.

Mielőtt belemerülünk az emberi lélek és a gyülekezeti élet világába, nagyon fontosnak tartom azt, hogy először keressük meg a karácsonyi ünnep középpontját. És most természetesen nem a karácsonyfára gondolok, sem a töltött káposzta illatára, hanem arra, hogy Isten Megváltót küldött a világnak. Az ünnep közeledtével legyen ez egyik feladatunk, hogy éljük át azt, amit a karácsony eredetileg üzen nekünk: Isten megbékélt a világgal, és a lehető legegyszerűbb földi körülmények közé elküldte a Fiát, s azóta, bármilyen nehézségünk van, lehet Bele kapaszkodni, Ő megváltott minket. Isten előbb szeretett minket, és az Ő szeretetének ez az egyik jele.

A gyakorlatban viszont, amit az imént már leírtam, az ünnep felerősíti az aktuális érzéseinket. Aki magányos, ünnepen még magányosabbnak és elesettebbnek érzi magát; aki szomorú vagy keserű, az még elkeseredettebbé válik; annak, aki nem is vette észre magán, hogy valamiért szomorkodik,

feltűnhet, hogy az ünnep egyre lehangoltabbá teszi.

Ünnepeken ráadásul legújabbban be is zárkóznak az emberek. A régi karácsonyokon kántáltak, rokonokat látogattak, ma pedig, aki otthon marad, leginkább ki sem mozdul és egyszer csak azt veszi észre magán, hogy alig várja az ünnep végét, s az az érzése, hogy mindenkinek jobban telik az ünnep, mint neki.

Vajon mit tehetünk ez ellen?

LÉPJÜNK KI A KOMFORTZÓNÁNKBÓL!

A gyülekezeti élet egyik feladata, hogy odafigyeljünk egymásra, tegyük széppé a mások,

a körülöttünk levők ünnepét, és ezáltal a mi ünnepünk is szebb lesz.

Ha úgy érezzük, hogy valami hiányzik az ünnepünkből, akkor ahhoz, hogy az ünnep igazi fényét visszaadjuk, készítsünk előre programot, ami ne tévénézésből és internetezésből álljon. Ennél sokkal szebb és tartalmasabb időtöltéseket keressünk magunknak és egyúttal másoknak is.

Az egyik lehetne az ünnepi istentiszteleten való részvétel. Az ünnepi „tele templom” ma már, tisztelet a kivételnek, szinte minden településen csak karácsonyestére korlátozódik. Sok ember otthon üldögél egyedül és szomorkodik az ünnep miatt. Pedig aki küzd az egyedülléttel, annak terápiásan fel lehetne írni az úrvacsoravételt. Egyrészt azért, mert ez egyedülálló lelki élményt ad, másrészt pedig közösségbe megyünk. Ne rohanjunk, száguldjunk el gyorsan, utolsó percben a templomba autóval, hanem sétáljunk el családtagokkal, barátokkal, szomszédokkal, hisz közben tartalmas beszélgetéseket lehet folytatni.

Üljünk össze karácsonykor barátokkal, családtagokkal. Ha van családi konfliktus, a legjobban egy ünnepi asztal mellett lehet kibékülni és megbeszélni a nézeteltéréseket. A kemény szívek is sokkal lágyabbak az ünnepek alkalmából, és néha egy-egy gesztus elég a közeledéshez.

Van a gyülekezetben működő nőszövetség? Meglátogathatják az egyedülálló időseket, magányos embereket, gyászolókat. Aki mást felüdít, maga is felüdül. Nem egyszerű ezt megszervezni, mert akinek családja van, az leginkább a családja körében szeretne ünnepelni. Viszont vannak olyan asszonyok a gyülekezetben, akik egyedül élnek, de nem zárkóznak be, hanem elmehetnek valakihez, aki viszont egyedül és zárkózottan él.

TETTEK, NEM SZAVAK

Szeretet nem akkor van egy közösségben, ha sokat beszélünk róla, hanem ha az tettekben nyilvánul meg. Egy istentiszteleten való részvételnek többet kell jelentenie az életünkben, mint egy prédikáció meghallgatása. A prédikáció akkor érte el a célját, ha meglágyította az emberi szíveket, és ezek az emberek elkezdnek foglalkozni egymással. Nem arra gondolok, hogy egymást kibeszéljék, megítéljék, hanem hogy egy-

mást meghallgassák és megpróbáljanak a másoknak segíteni. Sokkal kevesebb pletyka lenne, ha mindenki a saját életével foglalkozna, vagy amikor a másikéval foglalkozik, akkor az lenne az ideális, ha segíteni próbálna.

Ahol sokan így gondolkodnak, ott nagyon jó élni. Milyen jó volna, ha minden hely ilyen lenne.

Ha ezt sikerülne megvalósítani, nemcsak a karácsony lenne szeretettelibb, hanem az év minden napja is. Ugyanis levonnék egy következtetést: amilyen az életünk, olyan lesz a karácsonyunk. Nem tud szép lenni az ünnep, ha a hétköznapiakban nem szeretjük egymást, hanem csak háborúzunk és vitatkozunk. Nem tudjuk megtenni azt, mint fizikailag, hogy felvesszük az ünneplőruhát és minden szép lesz három napig. Előjönnek a konfliktusok, a szomorúságunk, a keserűségünk és a magányunk is.

Készüljünk az ünnepre hittel, szeretettel, és mindenképpen olyan programokkal, amelyek építik a szívünket és a lelkünket.

„Szánjátok oda magatokat Istennek”

Bibliai útmutató konfirmációi kézzátételre vagy személyes hitvallást követő keresztségre jelentkezők számára (3.)

**MIT JELENT JÉZUSHOZ VEZETNI
MÁSOKAT IS, VAGYIS AZ Ő AKARATÁT
KÉPVISELNI ÉS HIRDETNI?**

Egy cég igazgatója mesélte a következőket. „Volt egy titkárnőm, akinek az élete állandó prédikáció volt számomra, bár sohasem beszélt nekem a hitéről. Azaz egyszer megkísérelte, de elhallgattattam. Minden adandó alkalommal próbára tettem, a lehető legtöbb munkát halmoztam rá, de mindig megőrizte példás magatartását.

Egy napon aztán megkérdeztem, hogy mi a titka. Kissé elpirult, és azt mondta:

– Minden reggel, mielőtt munkába indulok, imádkozom, hogy a titkárnő-versem emlékezetemben maradjon, és átültessem a gyakorlatba.

– A titkárnő-verse? Mit akar ezzel mondani?

– A Bibliában van egy vers, amelyet mindig úgy láttam, hogy titkárnőkre különösen vonatkozik.

– Mutassa meg nekem azt a verset!

Elővett táskájából egy kis méretű Szentírást, és szemmel láthatóan megragadott lapozott benne. Azután ujjával egy aláhúzott versre mutatott, Pál apostolnak a korinthusiakhoz írt második levele 3. részének 3. versére: »Mert nyilvánvaló, hogy ti Krisztusnak a mi szolgálatunk által szerzett levele vagytok, amely nem tintával, hanem az élő Isten Lelkével van felírva; és nem kőtáblára, hanem a szívek hústábláira.« Megkérdeztem:

– És hogyan vonatkozik ez az ige önre?

– Az én munkám főleg levélírásból áll, és kérem az Urat, hogy tegyen engem is levélle, amely olyan érthetően van írva, hogy a körülöttem élő emberek az én magatartásom által megismerhessék őt.

Meg kell vallanom, kérése bizonyára meghallgatásra talált. Nyilvánvalóan Isten irányítja az életét. Azt hiszem, én is erre vágyom” – zárta beszámolóját a cégvezető.

MI A KERESZTYÉN MISSZIÓNK VAGY KÜLDETÉSÜNK?

A küldetésünk az, hogy bekapcsolódjunk Jézus Krisztus és apostolai szolgálatába: tegyük, ahogyan cselekedtek, és hirdessük, amit tanítottak. Jézus Krisztus azért jött, hogy az elveszett ember Isten gyermekévé legyen. Az apostolok küldetése is ez volt: tanítvánnyá tenni és pásztorolni. Tanítvánnyá tenni, azaz evangelizálni a még nem hívőket, és pásztorolni, vagyis hitben erősíteni és a szolgálatba beállítani a már hívőket.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a még nem Krisztussal élőket tegyük tanítvány-

nyá, vezessük Krisztushoz. Mai eszközei, alkalmi lehetnek ennek a gyülekezetben a személyes evangelizációs alkalmak, mint a család- és beteglátogatás, az evangelizációs igehirdetések a rendes vasárnapi istentiszteleteken vagy evangelizációs héten, az evangelizáló jellegű keresztyén irodalom terjesztése a gyülekezetben és azon kívül.

Továbbá a már Krisztussal élő gyülekezeti tagokat tanítsuk és pásztoroljuk, készítjük fel és állítsuk be valamilyen lelki szolgálatba. Mai eszközei, alkalmi lehetnek ennek a minden korosztályt átfogó gyülekezeti bibliaórák, énekkarok és munkatársképzők, hitmélyítő csendes hetek, amelyen az imahét is, vagy csendes napok különböző csoportok és korosztályok számára. Illetve hitépítő irodalmat terjesztő könyvstand vagy kölcsönkönyvtár létrehozása.

HOGYAN VALÓSULHAT MEG EZ A MISSZIÓNK VAGY KÜLDETÉSÜNK?

Keresztyén küldetésünk megvalósulásának feltétele a személyes életünkben: a megtérés és a lelki növekedés. Tudjuk, aki még nem tanítvány, az másokat sem tud azzá tenni. De aki már az, másokat is azzá tehet Isten igéje és Szentlelke által. Aki még nem Istentől tanított, másokat sem taníthat Istentől. De aki már hűséges igeolvasó és igehallgató, mások tanítására is alkalmassá válhat. A misszió feltétele tehát: tudni és tenni, élni az ígét!

Keresztyén küldetésünk betöltésének feltétele az egyházban és az egyes gyülekezetekben, hogy legyenek hitben járó, lelkileg érett vezetők: lelkészek és tanítók, presbiterek és diakónusok. A gyülekezeti vezetők jó példával kell elől járjanak a hitélet gyakorlásában és a szolgálat végzésében. Olyanok legyenek,

akik rendszeresen olvassák az ígét és imádkoznak, részt vesznek a gyülekezet istentiszteletein és szolgálataiban. Olyanok, akik Isten ígétjéről és Szentlelkéről vezetve vezetik a gyülekezetet: tanítják a már hívőket, hívogadják a távolmaradókat, és evangelizálják a még nem hívőket.

Tehát Jézushoz vezetni másokat is, vagyis az ő akaratát képviselni és hirdetni azt jelenti, hogy legyünk mi is Krisztus „levele” a családjunk, a gyülekezetünk és a világ számára, hogy a körülöttünk élő emberek a mi magatartásunk és szavaink által megismerhessék őt.

ÖSSZEGEZVE

Isten ígéje szerinti keresztyénnek lenni azt jelenti: Jézushoz jönni és odaszánni életünket önéki; Jézussal élni és nem a világhoz igazodni, hanem Isten ígéjéhez; Jézushoz vezetni másokat is, az ő akaratát képviselve és hirdetve.

Egy történettel zárom. Egy gyermekcsoport városnézés közben meglátogatott egy római katolikus templomot. Az egyik gyermek ámulva nézte a hatalmas festett ablakokat és a rajtuk beáradó fényt.

– Kik azok az ablakokra rajzolt emberek? – kérdezte félénken.

– A szentek – válaszolta a kísérőjük.

– Akkor már értem, hogy kik a szentek: olyan emberek, akik engedik, hogy átragyogjon rajtuk a világosság – suttogta a gyermek.

Úgy éljünk, hogy átragyogjon rajtunk a világ világossága: Jézus Krisztus. Ő legyen jelen általunk a családjunkban, a gyülekezetünkben és a világban.

Érzésekről, ünnepről mesélő rajzok

Csók Krisztina karácsonyi témájú, gondolatébresztő kártyajátékaival igyekszik közelebb hozni egymáshoz az embereket. Az illusztrátor arra is felhívja a figyelmet, hogy az ünnepek során hajlamosak vagyunk elvesződni a külsőleges dolgokban, a vizuális élményekben.

– A karácsonyi ünneplésben nagyon komoly szerepet játszanak a képek, az illusztrációk, a dekorációk. Az advent ma már szinte elképzelhetetlen adventi koszorú, a karácsony pedig karácsonyfa nélkül. Könnyebben befogadható az ünnep, ha látjuk is, szemléljük is annak üzenetét?

– Szerintem az emberek figyelmét kicsit könnyebb megragadni egy érzelmeket, érzéseket kifejező képpel, talán hamarabb tudnak hozzá kapcsolódni, vele azonosulni, könnyebben megértik, átveszik a hangulatát. Egy kép sok mindent jelenthet, mindenki egy kicsit másképp értelmezheti. De ez egy kicsit akár figyelemelterelés is lehet, hiszen hajlamosak vagyunk elvesződni a sok külső dologban, a vizuális élményben.

– Milyen karácsonyi témájú munkáid voltak eddig? Milyen mondanivalóra, üzenetre törekedtél általuk?

– Készült egy karácsony tematikájú gondolatébresztő kártyajátékom. Ennek az volt a célja, hogy a kártyákon olyan kérdések jelenjenek meg, amik megválaszolásával közelebb hozhatjuk egymáshoz az embereket, meghittebbé varázsolhatjuk a karácsonyi együttléteket, beszélgetéseket. Az illusztrációim ehhez próbáltam hozzájárulni, megerősítést, melegséget közvetíteni. Ezenkívül minden évben készülnek karácsonyi rajzaim, ezeknek is az üzenete az összetartozás, az egymásra figyelés, valamint az otthonérzés, a családi melegség megteremtése.

– Egyébként miért fontos számodra a rajzolás?

– A rajzolás számomra egy önkifejezési mód. Elég csendes embernek mondanám magam, egy érzékeny belső világgal. A rajz számomra naplóként is működik, és meditáció is. Rajzolás közben sikerül kizárni a sok-sok külső zajt, csak befelé figyelni és megpihenni, töltődni. A rajz számomra valahol a biztonságot is jelenti, ami az enyém, és mindig is meglesz.

Nagyon sokáig csak magamnak rajzoltam a kis vázlatfüzetembe, vagy vízfestékeztem, aztán szép lassan elkezdtem ezeket a hozzám közel álló embereknek megmutatni. Majd, sok-sok bátorítást követően, szélesebb körnek is. A rajz segít kifejezni azt is, ami néha szavakkal talán sokkal nehezebb lenne számomra. Jobban megmutatja a körülöttem lévőknél, hogy ki is vagyok valójában.

– Milyen volt az indulás? Firkálós, rajzolgató gyerekek voltak?

– Nem mondanám magam egy rajzolgató gyerekeknek. Arról vannak emlékeim, hogy rajzolok, de ezt nem mondanám meghatározónak. Viszont maga az alkotás mindig is az életem része volt. Iskolásként évekig versenytáncoltam. Úgy gondolom, akkortájt ez jelentette számomra az önkifejezést, ez fedte le a kreatív energiákat.

A pályaválasztás során aztán teljesen más irányba indultam el, és csak később jöttem rá, hogy valami hiányzik. A rajz egyetemistaként bújt komolyabban elő belőlem – tájépítész mérnökként végeztem, az alapképzést Kolozsváron, majd a mesterképzést Budapesten fejeztem be. Tanulmányaim során nagyon jó rajztanárokkal is találkozhattam, akik számára nem maga a rajztudás volt az elsődleges. Arra tanítottak, hogyan fejezhetem ki magam a színek, formák, vonalak segítségével, nem feltétlenül a tökéletességre törekedve. Az is nagyon motiváló tudott lenni, hogy a beadandó rajzportfóliómat a tanárom visszaadta, hogy még dolgozzak rajta, mert szerinte több is van ebben.

– Előfordul, hogy napokig nem készülsz egyetlen rajzod sem, mert úgy érzed, éppen nincs mondanivalód, aztán egy-egy élmény, benyomás hatására hirtelen „elindul a kezéd”?

– Van olyan, hogy nagyon sokáig nem rajzolok csak úgy, szabadon magamnak,

nem firkálgatok, mert mondjuk, az aktuális munka folyamatában már annyira kimerülök mentálisan. Ilyenkor kicsit ijesztő tud lenni, hogy nem jön ki semmi belőled, bármennyire is szeretnéd, de nem azért, mert ne lenne mondanivalód, hanem olyan érzés, mintha kiürült volna kicsit az eszköztárad vagy érzelmileg gátol valami, de türelmesnek kell lenni magunkkal. Ilyen esetben sokat segít a sok séta, kapcsolódás a természettel, és szépen lassan újra elindul a kezem. Mindig a természet az, ami inspirálni tud, az erdő színei, illatok, virágok, a csend. Az otthonérzés, a nyugodt környezet.

– Eddig bármilyen témájú illusztrációid került elé, én mindegyikben megtaláltam a harmóniát, az összetartozást, a szeretet igényét mint fő üzenetet.

– Mindig jó érzéssel, melegséggel tölt el, mikor olyan visszajelzések érkeznek a rajzaimra, hogy valódi érzelmeket, érzéseket adnak át. És valahol ez is lenne a cél. Az is nagyon jólesik, amikor azt hallom, hogy ez olyan „krisztinás”. Ilyenkor érzem azt, hogy igen, talán tényleg őszintén sikerült kiadni magamból azt az érzésvilágot, amit szerettem volna. Számomra az is fontos, hogy merjük azt is megmutatni, ami nem mindig a rózsaszín; szerintem ehhez is nagyon sokan tudnak kapcsolódni. Jó példák erre a lányos rajzaim, amiknek sokszor kissé melankolikus a hangulatuk. De azt is szeretném közvetíteni, hogy figyeljünk a saját érzéseinkre, a természetre, néha lassuljunk le, legyünk a számunkra fontos emberek társaságában, engedjünk teret a belső gondolatainknak.

– Immár két meséskönyv (*A Mama köténye*, *A legnagyobb hőstett*) illusztrátorként hogyan látod, milyen többletet nyújt egy könyvnek a képi ábrázolás, akár csak a borító által is?

– Nagyon örültem és hálás voltam, amikor kiderült, hogy végre beteljesül az álomom és meséskönyvet illusztrálhatok. Kemény dió volt, jó kis önismereti és tanulási folyamat, és remélem, még sok-sok ilyenben lehet részem. Az első könyvnél nagyon izgultam, hogy egy olyan képi világot tudjak alkotni, ami méltó a szöveghez, és én is tudjak azonosulni vele. Utólag nyilván az ember nagyon sok mindenen változtatna, de egy könyv megszületése nagyon komplex folyamat, sok ember dolgozik rajta, és nem mindenre van befolyásunk. Mindenesetre egy harmonikusan, jól megalkotott képi ábrázolás hozzá tud adni a szöveghez; kiegészítheti, segíthet az olvasónak elkalandozni. Fontos, hogy amikor az olvasó a kezébe veszi a könyvet, akkor az megragadja, és egy jól megalkotott borító ebben sokat tud segíteni számára.

Adventi vendég

Ünnepek táján olyanok is eljutnak hozzánk istentiszteletre, vagy akár a templom megtekintésére, akik valósággal rácsodálkoznak arra a megnyugvásra, amit ilyenkor az istenházában kapnak. Pörgős, zaklatott életű emberek rádöbbennek, hogy a közélet hangoságai, zajártalmi mögött van egy hely, ahol megpihenhet a lélek. Mint ahogyan ezt mi magunk is megtapasztalhatjuk, majd minden vasárnap. Csak talán fel sem tűnik már.

Csak akkor, amikor hiányzik. Amikor mi is belépünk, betévedünk a virtuális világba, amely ma már olyan, mint egy videójáték élethű csatajelenete. A videójátékot ki lehet kapcsolni, az online háborúban viszont nincs fegyvernugvás. Telefon a kézbe, és mintha egy láthatatlan csapóajtót tártunk volna fel, máris süvöltenek a fülünk mellett a golyók. Kétségbeesetten keressük a fedezéket, aztán bennünket is elragad a láz és mi is löni kezdünk.

Uszítások dumdum golyói süvöltenek mindenfelől. Művészek, celebek és hétköznapi emberek mondanak rólunk, értékrendünkről hűsba vágó ítéletet. Mert ugyanúgy élünk, mint eleink. Mert családot alapítunk, istentiszteletre járunk, szeretjük nemzetünket. Egy hangos kisebbség dühödten támadja és karikírozza civilizációs értékeinket. Azt mondja, elfogadásért emel szót, de közben megszegyeníti és selejtnek nevezi azokat, akik ugyanúgy szeretnének élni, ahogyan szüleik és nagyszüleik.

Hálás vagyok, hogy a csendes többséghez tartozom, hogy azok az értékek, amelyekre egykor megtanítottak, ma is fontosak nekem. Ezeket igyekszem továbbadni a gyermekemnek is. Mert úgy érzem, így van értelme a dolgoknak. Hálás vagyok, hogy van, aki szerezzen és átöleljen, van, akivel megbeszéljem a hétköznapi dolgokat. Egy egyszerű bevásárlást, egy kirándulást, az örömet és a csalódást. Hálás vagyok, hogy nem kell reggeltől estig, és aztán hajnalig, online háborúban lövöl-

dözsek, hiszen megvan a saját békés életem. Amire áldást és útmutatást kérhetek naponta és vasárnaponként.

Sajnálom azokat a békétlen életeteket, akik nem ismerik és találják ezt a csendességet. A munkás hétköznapiakat, a jóleső megpihenést, a családi programokat, a közösség értékteremtő erejét, az Isten szeretetét... Hanem mindezek helyett szakadatlanul céloznak és lönek. A keserűség muníciója soha nem fogy ki a fegyverükből. Gyorsan, keserűen és üresen telik el így az élet, amely értelmetlenül használta el a neki adatott időt, és közben soha nem talált megnyugvást.

Istennek hála, nemcsak adventre, karácsonyra, de szinte minden hétre is jut egy-egy betoppanó ismerős és ismeretlen, akit valamilyen váratlan vagy nagyon is megtervezett helyzet és a gondos atyai kéz elhoz a templomba, és amikor kilép, ott van az arcán a jóleső elismerés és megnyugvás: hát így is lehet?!

FÁBIÁN TIBOR

Az útba eső templom

Emlékszem egy régi cimborámra, aki nem volt ugyan templomba járó, és a családjától is ezt a mintát kapta, vette át, ám egyszer váratlanul kibökte, hogy időnként azért be-beül valamelyik útjába eső templomba. Nem csak karácsonykor. Mert szüksége van erre az egyéni csendességre. Erre az Istennel való meghitt találkozásra.

Meglepődve kaptam fel a fejem, hiszen a mindig kritikus, mindig keményen fogalmazó srác részéről ez komoly és nem várt vallomás volt. Amikor egy kicsit engedett belenézni a lelkébe. Egy percre félrehúzta a függönyt, láttatni engedte, mi rejlik a kulisz-szák mögött.

Az évek során sok olyan embert ismertem meg és tartok számon, aki nem gyakorló hívő, nem egyháztag, nem részese a vasárnapi istentiszteleteinknek, egészen másfajta életre rendezkedett be, és mégis, időnként, van egy-egy olyan egészen váratlan és meglepő megnyilvánulása, amelyből kiderül, hogy neki is szüksége van Istenre.

Mint valami sivatagban haladó vándor, akinek elfogy étele-itala, ezért kicserepesedő szájjal keresi-kutatja az oázist. Ugyanúgy érkezik időnként egy-egy meglepetésvendég az istentiszteleteink oázisaiba, akit nem is vártunk, akiről nem is feltételeztük, hogy valamikor majd betoppan. Akit mindig csak

háttal Istennek tudunk elképzelni és számon tartani.

Századik bárányok bandukolnak mindenfelé. Mint ahogyan mi magunk is bandukoltunk sokat, sokfelé. Összefutunk velük a munkahelyen, a tömegközlekedésben, vásárlás közben vagy éppen sétálások, kirándulások alatt. Ők azok, akikre ráköszönünk, akikkel váltunk néhány udvarias szót. De ennél tovább nem megyünk, mert az ma már letámadásnak számítana. Mivel soha nem adódik alkalom hitről beszélgetni velük, úgy könyveljük el személyüket magunkban, hogy őket ez soha nem is fogja érdekelni, érinteni.

Talán ők is tudják rólunk, kik vagyunk. Az is lehet, időnként szóba is hoznak valami felszínes, bulváros egyházi, vallási témát. Jellemzően negatív előjelűt, ezért egy idő után már inkább nem is keressük a társalgás le-

hetőségét velük, inkább maradunk a gyors köszönésnél és továbbhaladásnál.

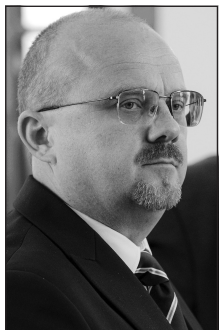
Az is lehet, hogy az életük azzal telik, hogy folyamatosan hátrítanak. Mint valami használaton kívüli kutat, letakarják a lelkük bejáratát. Hogy jusson idő és hely minden másnak. És mégis épp ezért ők azok, akik néha meglepnek minket. Egy-egy hitvallásértékű megnyilatkozásukkal, gesztusukkal, egy-egy templomi jelenlétükkel. Talán még meg is szégyenít minket ilyenkor a váratlan kiállásuk, fellépésük. Melyek nyomán újra és újra rádöbbenhetünk, hogy a Lélek dolgozik. Számunkra láthatatlan, távoli helyeken és zártnak vélt szívekben is. Kitartóan keresi a századik bárányokat, akik egyszer csak előke-rülnek, megjelennek. Vonzza őket az ellenállhatatlan kegyelem. Nem csak karácsonykor.

F. T.

Mi a karácsony lényege?

Rövid, lényegre törő kérdések és válaszok mentén beszéltek egyházkerületünk korábbi és jelenlegi vezetői arról, mit jelent számukra az adventi időszak és a karácsony közeledte.

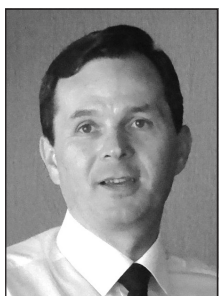

Először ft. BOGDÁN SZABOLCS JÁNOST, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspökét kérdeztem arról, hogy lelkési és püspöki szolgálata alatt melyik volt a legszebb karácsonya.

„Alapjában véve megvan minden karácsonyi szolgáltatnak a maga szépsége. Nem tudok különbséget tenni a szolgálati vagy a gyermekkorai karácsonyok között. Természetesen sok dolog és feladat volt ilyenkor, hiszen mindenre figyelni kellett, de megvolt bennem, bennünk az a karácsonyi béke, ami a szentestében teljesedett ki. Bennem, családomban és a gyülekezetben is érezhető volt, hogy a karácsony nem csak a csomagkészítésről, meg sok minden másról szól, hanem mindig többről: Krisztusról. Szilagyborzási és krasznai szolgálati időszakomban is más volt a készülődés. A kicsi vagy a nagy gyülekezet más-más feladatokkal látott el engem, bennünket.

Nem tudnék kiemelni igazán egy olyan ünnepet sem, ami valami miatt más lett volna, de valahogy engem nem riasztott sohasem a karácsony, bármilyen terheket rótt is rám.

A karácsonyt most is nagyon várjuk, feleségemmel és gyermekeinkkel együtt, csak úgy egyszerűen családi körben. Idővel az ember bölcsőbbé válik, és rájövünk arra, hogy a kevesebb néha több. Arra határozottan emlékszem, hogy azokon a karácsonyokon, amikor kevesebb lőtás-futás volt, mert tudatosan próbáltunk az ünnepre összpontosítani, nagyobb volt a megélt mélysége az ünneplésnek. Nem emlékszem különösen arra, hogy volt egy olyan karácsony, amit ki kellene emelni, de minden ünnep egy jó emlék számomra, számunkra.”

Az ünnepek rangsorolásában – ha van egyáltalán ilyen – hol áll a karácsony? Nt. SZŐNYI LEVENTÉT, a KREK lelkészértelkezleti elnökét, Szilágynagyfalu lelkipásztorát kérdeztem erről.

„Minden szempontból, bárhogya közelítem meg, a karácsony az első helyen van. Ha lelkészként nézem a dolgokat, akkor bár több

szolgálatról beszélünk, mégis felülkerekedik az ünnepi üzenet szépsége. Természetesen a húsvét diadal-története minden felett áll, de ha a gyülekezetet tekintjük, akkor azt látom, hogy a karácsony több embert mozgat meg bármilyen más ünnepnél. Karácsonyeste lehet a legtöbb gyülekezeti tagot megszólítani. Mondhatjuk tehát, hogy a karácsony idáig a legegyszerűbb ünnep.”

Mi lehet a karácsony igazi üzenete a mai ember számára? És vajon rejthet-e buktatókat a várakozás időszaka? Ezekre a kérdésekre BARA LAJOS ISTVÁN, a KREK főgondnoka segített választ találni.

„Az ünnep közeledtével mindannyian érezzük, mennyi minden próbálja elvenni tőlünk a karácsony lényegét. A rohanás, a készülődés és a sok elintéznivaló között könnyen megfeledkezünk arról, hogy az ünnep lényege nem a mi teljesítményünk, hanem Isten ajándéka.

Karácsony arról beszél, hogy Isten egészen közel jött hozzánk Krisztusban. Nem a fényes helyekre érkezett, hanem az egyszerű emberek életébe – oda, ahol van hely a szívben a befogadásra.

A karácsony csodája ma is ott történik meg, ahol az ember megnyílik Isten előtt: a családi imában, a templom csendjében, egy

„Karácsony arról beszél, hogy Isten egészen közel jött hozzánk Krisztusban. Nem a fényes helyekre érkezett, hanem az egyszerű emberek életébe – oda, ahol van hely a szívben a befogadásra.

jó szóban vagy egy megbocsátó kézfogásban. Ez a reménységünk ma is – hogy kinyitjuk előtte szívünket, és igazi békességre találunk.

Emlékezzünk csak: tavaly megfogadtuk magunknak és egymásnak, hogy nem sétálunk többé bele a világ által diktált ünnepi hajtásba. Most még időben vagyunk, hogy ezt valóban betartsuk.

Ne engedjük, hogy a reklámok, a vásárlási láz és a sürgés-forgás elvegyék tőlünk a Krisztus-ünnep igazi ajándékát!

Kívánom, hogy idei karácsonyunk ne a hiányokról vagy a zajról szóljon, hanem arról a csendben születő örömről és békességről, amelyet csak Krisztus tud adni. Legyen áldott, békességet hozó ünnep minden gyülekezetünkben, családjunkban és szívünkben!

„Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békesség...” (Lk 2,14)

A változás érzéséről beszélgettem CSÚRY ISTVÁNNAL, a KREK korábbi püspökével. Arról, hogyan élte meg régen, és mit jelent számára ma a karácsony.

„Kíváncsian vártam a nyugalomba vonulás utáni időt. Elsősorban az érdekelt, hogy miként fogom kezelni a rám szakadó szabad időt, milyenek lesznek az üres hétköznapiak és a szolgálatok nélküli vasárnapok. Az első napok, az első ünnepnapok valóban teljes változást jelentettek. Elmaradtak a mindennapos irodai foglalkozások, sok ezer kilométer után csak néhány száz maradt. Az ünnepek négy helyszínen végzett istentiszteleteit felváltotta az igehallgatás öröme. Nagyon megcsappant a vendégszolgálatok száma, a hivatalos alkalmak teljesen eltűntek. Néhány előadást, igehirdetést leszámítva a „túl mozgékony” korszak után beállt a védett állapot. A hiperaktív életmódot nem lehet és nem is szabad hirtelen, minden átmenet nélkül megszakítani. Szeretett családtagjaim gondoskodtak is erről, akár az ünnepek megszervezése kapcsán, közös nyaralás alkalmával vagy éppen a mindennapok feladataival. Az aktív szolgálat utáni időszakot igyekeztem ünnepi időnek tekinteni. Az elszomrodás helyett azt a hálát tudatosítani, hogy befejezhettem azt, amire felkészültem tanulmányaim során, és elértem azt az időt, amit még megad a Teremtőm. Ünnepvé azáltal teszem a napjaimat, hogy most már minden kötelezettség nélkül foglalkozom Isten igéjével. Megírom rövid mondatban az üzenetet rövidke imádsággal, és szétküldöm az ismerőseimnek, akik elfogadják küldeményemet. Ünnep azért, mert az ige mellett találkozom a címzettek nevével, emlékek lepnek meg. Karácsonykor is az ünnepi asztal mellől, családi körömből elcsendesedem és másnapra elkészítem a napi ige nekem is ajándék-üzenetét, azért, hogy másnap reggel küldhessem. Több idő jut most már az ünnepi idő szentségének a kihasználására. Eddig, mint lelkész, lelkipásztor testvéreimmel én is igyekeztem ezt a szakrális időt szolgálni gyülekezetem, családom és környezetem javára, most én is szeretettel fogadom az én időm megszentelését mások részéről.”

Örömmel tapasztaltam, hogy az ünnep mindenben nyomot hagy, és talán az is a lényeg, hogy a születéstörténet csodája mindenkinek lelki örömet és élményt nyújtson. Áldott ünnepeket kívánok minden olvasónknak!

Amikor megremegnek a falak...

Az előző rész egyik tanulsága az volt, hogy a félelem egyetlen olyan formája, amely a hívó emberek számára jó és áldásos lehet, nem más, mint az istenfélelem. Ez tesz ugyanis engedelmessé, szolgálkesszé és hűségessé, hogy mindezekon keresztül Isten életünkről és feladatunkról szóló terve megvalósulhasson. Ugyanakkor azt is megállapítottuk, hogy a Bírak könyve hatodik részének beszámolója alapján Gedeon még nem állt erre készen, helyette inkább félt és fékezett.

Jogosan tevődhet fel bennünk a kérdés, hogy Gedeon, miután találkozik Isten angyalával, miért nem képes „levenni a lábát a fékpedálról”? Hiszen egyértelmű, hogy épp az ellenkezőjét kell tennie, mert a következő elhívást kapja: *Menj, és a te erőddel szabadítsd meg Izraelt Midján markából! Én küldelek téged!* (Bír 6,14) A választ keresve talán érdemes lenne azon is elgondolkodnunk, hogy minket vajon hány alkalommal és hány formában szólított meg az Úr küldöttein keresztül, hogy valamilyen feladatot elvégezzünk. És ebből vajon hány alkalommal voltunk képesek az első hívó szóra mindent félretenni, és megcselekedni azt, ami Isten szándéka volt velünk? Talán érdemes lenne gyakrabban nyitott szívvel és lélekkel élni az életünket, hogy le ne maradjunk egy-egy fontos feladatról vagy lehetőségről.

A FÉLELEM NEM JÁR EGYEDÜL

Ha a további verseket is elolvassuk, akkor arra is rá fogunk jönni, hogy Gedeonnak esze ágában sem volt nem hallgatni a hívó szóra, épp ellenkezőleg: szeretett volna cselekedni. Volt azonban egy olyan problémája, amellyel előbb meg kellett küzdenie. Ha még emlékszünk az előző részben megfogalmazottakra, akkor tisztában vagyunk azzal, hogy a félelem bizony soha nem jár egyedül – főleg akkor nem, ha az ember hosszú időn keresztül él együtt a félelmeivel. Gedeon már közel hét éve félelemben élte mindennapjait, így nem csoda, hogy a félelem számos „szövődménye” vagy kísérő tünete kimutatható a viselkedésén. Mindezek közül talán a legszembetűnőbb ebben az esetben a *bizalmatlanság*.

A bizalmatlanságot a szakirodalom a legegyszerűbb formában úgy írja le, mint egy olyan állapotot, amikor az ember úgy érzi, hogy mindenki más rossz, amíg ki nem derül ennek az ellenkezője. Ez is a félelemben élők egyik védekező mechanizmusa, mert aki ilyennek látja embertársait, az vagy bántani fogja őket, vagy elmenekül előlük, mielőtt még ők bántanák. Így a bizalmatlan ember képes lesz megkímélni magát a fájdalmas helyzetektől. Azonban ennek a gyakorlatnak az a hátulütője, hogy ezzel egy időben meg is

fosztja önmagát számos olyan lehetőségtől, hogy valami igazán jóra leljen.

Ara Rauch magyar író a következőket írja a bizalmatlanságról: *„A bizalmatlanság olyan falat húz az éppen kinyílni szándékozó szív köré, amin se ki, se be nincs átjárhatóság. A társ ebbe a falba fog ütközni.”* Ezt a falat pedig nagyon nehéz lebontani.

A BIZALMATLANSÁG FALA

Egy ismert népi bölcsesség azt tartja, hogy első benyomást csak egyszer lehet tenni az emberre. Hatványozottan igaz ez a bizalom és bizalmatlanság problematikájára is. A megszerzett bizalmat elég egyetlen alkalommal eljásztani vagy elveszíteni, és máris azon kapjuk magunkat, hogy az a bizonyos fal utolérhetetlen gyorsasággal felépült felebarátunk, társunk szíve köré. Ez a fal pedig képes arra, hogy családokat bontson fel, szerelmeket tegyen tönkre, barátságok romoljanak meg miatta, míg végül magunkra nem maradunk annak biztos tudatában, hogy mivel nincs, akiben bízhatunk, nem vagyunk biztonságban. Mert ha nincs, akiben bízhatunk, akkor az sincs, aki megvédjen. És ha nincs, aki megvédjen, akkor nekünk kell saját magunkat – vagy odacsapunk tehát, vagy minket fognak kiütni. Ebben az állapotban pedig benne rejlik napjaink emberi társadalmának egyik legnagyobb rákfénéje: hogy a legtöbb esetben el sem tudjuk képzelni embertársainkról azt, hogy beszédük vagy cselekedeteik őszinték lennének, mindenféle hátsó szándék nélkül. Bizonyosak lehetünk afelől, hogy a legtöbb fegyveres, diplomáciai vagy egyéb természetű konfliktus vagy megoldódna, vagy soha el sem kezdődött volna, ha az a fal nem lenne ott az emberek szíve körül.

Sőt, túl mindezen, a pszichológiai kutatások a bizalmatlanság egy másik érdekes vetületére is rávilágítottak, mégpedig arra,

hogy csak az képes másokban megbízni, aki önmaga iránt is bizalmat érez. A bizalmatlanság tehát biztos jele annak, hogy az ember önmagában sem bízik. Talán nem épp erre utal Gedeon magatartása is, aki a Bír 6,15 szerint ezekkel a szavakkal próbál elmene-külni a számára kényelmetlen helyzetből: *„Kérlek, Uram, hogyan szabadítsam meg Izraelt? Hiszen az én nemzetségem a leggyengébb Manassében, atyám házában pedig én vagyok a legfiatalabb!”*

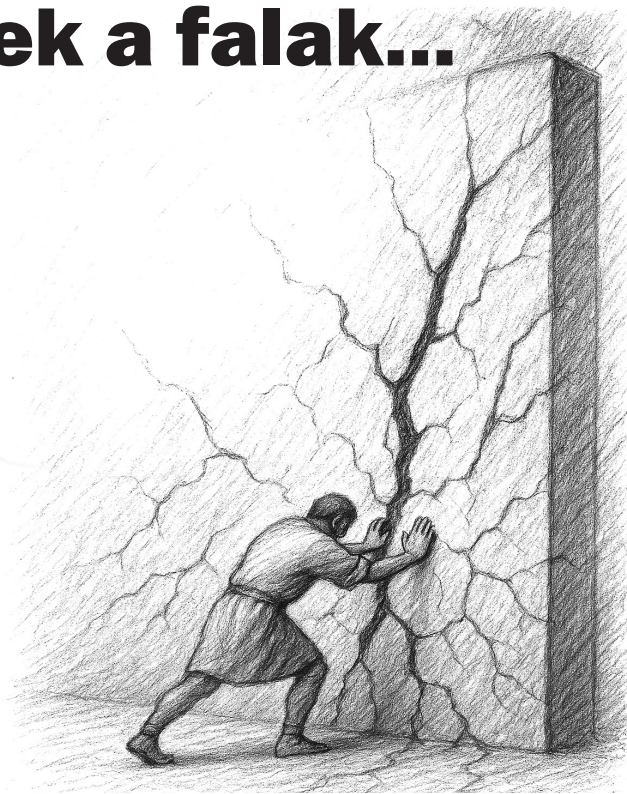
HOGYAN LEHET TEHÁT

A BIZALMATLANSÁG FALÁT ÁTTÖRNI?

A válasz nem túl biztató: nagyon nehezen. De célt érni ettől még nem lehetetlen. Ahhoz ugyanis, hogy elnyerhessük egy bizalmatlan ember bizalmát, hatalmas mennyiségű energiára, fegyelemre, de legfőképp önbizalomra, odafigyelésre, szeretetre és hitre van szükség. Főleg akkor, ha azt a bizalmat mi magunk játszottuk el. Nem könnyű feloldani egy másik emberben a félelmet, és talán még nehezebb bebizonyítani, hogy érdemes megbízni valakiben. A bizalmatlanság egyik legjobb ellenszere ugyanis a kézzelfogható, megtapasztalható bizonyítéka annak, hogy van, akiben, és van, amiért megbízni.

Ilyen bizonyítékot szolgáltat az Úr angyala is a Bírak könyve 6. részének 17.-től 24.-ig terjedő verseiben Gedeon számára. A bizonyíték láttán pedig hatalmas dolog történik: Gedeon megindul a saját gyógyulásához vezető úton. Nem tűnik el egyik pillanatról a másikra sem félelme, sem bizonytalansága. De Istennel találkozási bizony megremegnek azok a bizonyos falak, és – talán életében először – olyat tesz, amire önmagát sem tartotta volna néhány perccel korábban képesnek...

(Folytatása következik)

Ifjúsági istentisztelet Szatmárgörbeneden

A Szatmári Ifjúsági Keresztyén Egyesület (SZIKE) soron következő, november 9-i, vasárnap délutáni istentiszteletének a szatmárgörbenedi református templom adott otthont. Igét hirdetett Erdei-Árva István lelkipásztor, előadást tartott Nagy Alpár Csaba, dicsőített a zsoboki Igeszlget zenekar.

A helyi gyülekezet szorgos presbiterei és ifjai a délutáni órákban előkészítették a terepet. Nőszövetségi és ifis tagok gondoskodtak a finomságokról. Lázasan készülődéssel várta mindenki az érkező vendégeket.

Kürti Tamás házigazda lelkipásztor köszöntötte az egybegyűlteket, át is adta a szót az ifjúsági előadónak, hogy a legszükségesebb információkat ő is elmondhassa a jelenlevőknek. Az Igeszlget ének szolgálata nyitotta meg az alkalmat, majd Erdei-Árva István lelkipásztor az Ez 36,26–27 alapján hirdette Isten Igéjét: „*És adok néktek új szívet, és új lelket adok belétek, és elveszem a kőszívet testetekből, és adok néktek hússzívet. És az én lelkemet adom belétek, és azt cselekszem, hogy az én parancsolatimba járjatok és az én törvényeimet megőrizzék és betöltsék.*” Igéjhirdetésében hangsúlyozta, hogy az a megújulás, amit az Úr Isten ad mindannyiunk számára, az nem foltozgatása a réGINEK, hanem Ő új szívet és lelket ad

számunkra. Újjáteremt, új teremtés lehetünk Őbenne és Őáltala.

Az igéjhirdetést követően ismét a zenekar szolgálatát hallhattuk. Ezután Nagy Alpár Csaba nem hagyományos értelemben vett előadást tartott, hanem egy imafonalra felépített liturgiát mutatott be, melyet ő maga fogalmazott és szerkesztett egybe. Az imádság és az arra válaszoló ének olyan egységet alkotott, amely meghatározta az istentisztelet lelki ívét. Kezdvén az önvizsgálattól, a bűnbánaton túl, eljutva majd a feloldozásig – az Isten jelenlétének meghitt csendjében.

Az ima-liturgiát követő éneklés után Tolnai János Bálint ifjúsági előadó megköszönte az igéjhirdetést, az előadást, az éneket, és kiemelte a mindenkori lelki megújulás lehetőségét és szükségességét, melynek egyedüli forrása és megvalósítója maga az Úristen.

A találkozót a házigazda lelkipásztor zárta, majd közös csoportképre kérte fel a jelenlevőket. A kijáratnál egy-egy, a házigazda tiszteletes asszony

által erre az alkalomra készített igés gyertyát vehettek át a templomból kilépők. A közösségi alkalom szeretetvendégséggel folytatódott. A megrendelt pizzákon kívül a nőszövetség és ifjúság finom házi süteményekkel és meleg teával is készült.

Köszönet illeti mindazokat, akik a krisztusi szeretet és szolgálat jegyében munkálkodtak, hogy ez az alkalom szép és maradandó emlékké legyen.

Az Úristen mindezt a hála és dicséret. Ő legyen őrizője és megtartója egyházunknak!

KÜRTI TAMÁS

18. Egyházkerületi bibliaismereti vetélkedő

Királyi küzdelem – Dávid fiatalkora címmel a 18. egyházkerületi bibliaismereti vetélkedőt rendezték meg az érmelléki MagyarKec gyülekezetében 2025. november 8-án.

Az egyházmegyei selejtezőkből továbbjutott ifjúsági csapatok, illetve az előző évi győztes csapat (Nagyvárad-Olaszi) mérték össze bibliai tudásukat Dávid története és több zsoltár alapján. Az egyházmegyéket képviselő csapatok: Koltó (Nagybányai em.), Szatmár-Szamosnegyed (Szatmári em.), Ákos (Nagykároly), Érszőlős (Érmelléki em.), Nagyszalonta (Bihari em.), Temesvár-Belváros (Temesvári em.), Lompért (Szilágysomlyói em.), Zilah Református Kollégium (Zilah em.).

Az igei bevezetőt Bogdán Szabolcs püspök tartotta Dávid Sámuel általi prófétává kenésének története alapján (1Sám 16,1–13). Emlékeztetett, hogy Isten nem az emberi logika szerint munkálkodik; ne ragadjunk le a látszatnál, hiszen „*az Úr azt nézi, ami a szívben van*”; illetve mindent az Úr végez Szentleke által.

A megjelenteket köszöntötte, a csapatokat bemutatta és a vetélkedőt levezette Gecse Tamás érmelléki ifjúsági előadó.

Az idei vetélkedő anyaga Dávid fiatalkora: elhívása, megmérettetése, barátsága, hűsége,

ge, bujdosása volt (1Sám 16–31; 2Sám 1–5) – ez egészült ki az egyházkerületi szakaszon a bujdosás idejéből való zsoltárokkal (Zsolt 52; 54; 56; 57; 59). A csapatok 20-20 kivetített kvízkérdésre válaszoltak írásban, két fordulóban. A leragasztott csapatnevű tesztlapokat többtagú zsűri pontozta külön, mindkét fordulót követően.

A vetélkedő alatt az ákosi The One Way ifjúsági keresztyén zenekar szolgált – velük együtt énekeltek a résztvevők is.

A javítás alatt játékos foglalkozásokra is sor került. Balogh Zsuzsa kéci munkatárs aktivizáló, ismerkedős játékot tartott a résztvevőknek. Szakács Zoltán nagyvárad-i iskolaelkész pedig online villámkvízt készített és vezetett le a résztvevők számára.

A zsűri kiértékelése alapján, szoros versenyben, a következőképpen alakult az eredmény: I. Ákos, II. Szatmár-Szamosnegyed, III. Temesvár-Belváros, IV. Érszőlős, V. Lompért, VI. Koltó, VII. Nagyszalonta, VIII. Zilah, IX. Nagyvárad-Olaszi. Köszönet a csapatokat felkészítő és/vagy elkísítő lelkipásztoroknak és pedagógusoknak!

Minden résztvevő egyedi pólót, kulcstartót és golyóstollat kapott ajándékba; a jutalom pedig keresztyén könyvekből, társasjátékból és strandbelépőből állt. A finom ebéd, a változatos rágcslávalók, nem mellesleg a remek kávé külön bónusznak tekintendő.

Kiemelendő, hogy a 18. életévét megért, felnőtt korúvá vált bibliaismereti vetélkedő érmelléki kezdeményezésű, az egyházkerületi szakasz megrendezésének is szinte minden alkalommal az érmelléki MagyarKec adott helyet – köszönhetően Mike Pál házigazda lelkipásztornak, korábbi érmelléki ifjúsági előadónak. A helybeli Kéccenlét Egyesület munkatársai pedig remek szervezőként és házigazdaként jeleskedtek – ezúttal is.

Ifjaink legyenek és maradjanak Krisztus jó katonái, a Nagy Király megváltott gyermekei, Egyházának hűséges tagjai!

OROSZI KÁLMÁN

Hogyan készül egy presbiter az ünnepre?

Az advent és a karácsony a keresztyén egyház életében az egyik legmélyebb, legösszetettebb időszak. A négyhetes adventi idő nem csupán naptári előkészület Jézus születésének ünnepére, hanem lelki út is: Krisztus eljövételének megértése, átélése és befogadása.

A presbiter, mint a gyülekezet világi vezetője és lelki segítője, ebben az időszakban különösen is felelősséget hordoz. Feladata, hogy saját hitét elmélyítve segítse a gyülekezetet a Megváltóval való találkozásban.

AZ ADVENT JELENTÉSE ÉS ÜZENETE

Az „advent” latin eredetű szó, jelentése: „eljövétel”. Az adventi időszak Krisztus kettős eljövételére irányítja a figyelmet: egyszer Jézus történelmi megszületésére Betlehemben, másrészt a végső eljövételre, amikor ítélni jön élőket és holtakat. A presbiter számára az advent a reménység, az éberség és a várakozás ideje, amely emlékeztet arra, hogy a gyülekezet életében mindig jelen kell lennie a hit cselekvő várakozásának.

A bibliai olvasmányok – Ézsaiás és Míkeás próféciai, Keresztelő János tanúságtétele, Mária engedelmissége – példát adnak a presbiternek: miként kell várni Isten cselekvését és másokat is erre vezetni. A magyar református hagyomány az adventet mindig a csend, az egyszerűség és az ige köré rendezte. A templomokban visszafogottság uralkodik, a hangsúly az igehirdetésen, az éneklésen és a lelki elcsendesedésen van.

A PRESBITER SZEMÉLYES LELKI FELKÉSZÜLÉSE

A hiteles szolgálat belső megújulásból fakad. A presbiter adventi készüllete ezért elsősorban lelki út:

Imaélet megújítása: tudatosabb imádság önmagáért, a gyülekezetért, a békességért.

Igeolvasás és elmélkedés: az adventi igék új fényt vetnek a mindennapokra, segítik felismerni Isten akarátát.

Bűnbánat és megtisztulás: a várakozás önvizsgálatot kíván. A presbiter is számot vet gyengeségeivel, és bocsánatot kér.

Reménység megerősítése: az adventi fény Krisztus világosságát idézi, amely a sötétség felett győzedelmeskedik.

A magyar református presbiterek gyakran részt vesznek adventi hajnalokon tartott áhítatokon, bibliaórákon, közös imádságokon. Ezek alkalmat adnak az elmélyülésre és a közösségi hit megélésére.

CSALÁDI KÉSZÜLŐDÉS

Adventben a család lelkisége is előtérbe kerül:

Adventi koszorú és gyertyagyújtás minden vasárnap közös igeolvasással és imával.

Családi áhítatok, ahol együtt keresik az adventi igék üzenetét.

Jótékonykodás: a presbiter családja is bekapcsolódik adománygyűjtésekbe, segítő akciókba.

Gyermekek hitben nevelése: az advent jó alkalom arra, hogy a gyerekek megtanulják, a legnagyobb ajándék maga Krisztus.

Sok református családban hagyomány a közös éneklés a vasárnapi gyertyagyújtáskor – így válik a várakozás közösségi és lelki élménnyé.

A GYÜLEKEZETI SZOLGÁLAT ÉS FELELŐSSÉG

A presbiter a gyülekezet vezetésében segítik a lelkipásztort. Adventben ez a feladat különösen is hangsúlyos.

– **Istentiszteleti előkészületek:** A presbiter segítene a liturgia előkészítésében, az adventi koszorú gyertyagyújtásában, az énekek kiválasztásában.

– **Szervezési feladatok:** Karácsonyi gyermekműsor, adventi koncert, jótékonyági

vásár szervezése. Ezek gyakran a presbiterek áldozatos munkájával valósulnak meg.

– **Lelki kísérés:** A presbiter személyes beszélgetésekben is támogatja a gyülekezet tagjait, meghallgatja őket, imádkozik velük.

– **Beteglátogatás, idősek segítése:** Advent idején sok presbiter részt vesz diakóniai szolgálatban, idősek, betegek meglátogatásában.

– **Adománygyűjtés:** Élelmiszer-, ruha-, pénzadomány gyűjtése rászorulóknak.

A magyar református közösségekben szép szokás az adventi evangelizációs hét vagy „lelki hét”, amikor minden este más presbiter vagy lelkipásztor szolgál igével és bizonyosságtétellel.

Emellett adventi szeretetvendégséget is tartanak, ahol a közösség együtt imádkozik, énekel, és gyakran az idősebb presbiterek mesélnek régi ünnepeikről a fiataloknak.

A vidéki gyülekezetekben különleges szerepe van a hagyományos betlehemezésnek. Bár ez katolikus eredetű szokás, sok református faluban is elterjedt: gyermekek és fiatalok dramatikus formában adják elő Jézus születésének történetét.

Falvakban vagy településeken van „csillagjárás” jellegű szokás: betlehemes csapatok, csillaggal járó csoportok látogatják az intézményeket és házakat. Gyermekek/fiata-

lok/felnőttek házról házra mennek, csillagot visznek, énekelnek, ami nagyon hasonlít a kántáláshoz.

A presbiter feladata ilyenkor a próbák szervezése, a gyerekek bátorítása és a közösség bevonása.

Emellett gyakoriak az adventi kézműves vásárok, amelyeket a presbiterek támogatnak: ezek bevételét általában jótékony célokra fordítják. Sok helyen a presbiterek vezetik a házi áhítatokat is, különösen ott, ahol a lelkipásztor egyszerre több gyülekezetben szolgál.

TANÚSÁGTÉTEL A TÁRSADALOMBAN

A presbiter adventi felkészülése nem ér véget a templom falain belül. Életével, viselkedésével, szavaival tanúságot tesz a világnak:

Hitvalló életet él, példát mutat munkájában és kapcsolataiban.

Közéleti felelősséget vállal, keresztyén értékeket képvisel.

Ökumenikus együttműködésben részt vesz más felekezetekkel közös imákon és jótékonyági akciókban.

A gyülekezetekben elterjedt adventi kántálások, házi áhítatok, közösségi látogatások mind erősítik a hitet és a testvéri összetartozást.

JÉZUS SZÜLETÉSÉNEK ÜNNEPLÉSE

A karácsony középpontjában Jézus Krisztus, az Isten Fia áll, aki testté lett, hogy velünk legyen. A presbiter számára az ünnep nemcsak liturgiai esemény, hanem személyes találkozás is a Megváltóval.

Részt vesz az ünnepi istentiszteleteken, igét olvas, imát mond, segíti a rendet, és hála ad az elmúlt év ajándékaiért. Otthonában is Krisztus áll a középpontban: az ajándék, a közös asztal, a karácsonyfa mind az Ő szeretetére mutat.

A gyülekezetekben a gyermekek karácsonyi műsora, az éneklés és az igehirdetés adja az ünnep lényegét. Sok presbiter nemcsak szervez, hanem maga is szolgál: bizonyosságot tesz, verset mond, énekel.

ZÁRÓ GONDOLAT

A presbiter adventi felkészülése egyszerre belső megújulás és külső szolgálat. Megéli az ima, az ige, a bűnbánat és a reménység idejét, miközben a közösséget kíséri, segíti, és Krisztushoz vezet.

Az advent a presbiter számára hídépítés: híd Isten és ember, gyülekezet és Megváltó, múlt és jövő között. Ez a híd maga Krisztus – Őt várjuk adventben, Őt ünnepeljük karácsonykor, és Őrá készülünk életünk minden napján.

Megújult a Szatmárnémeti Református Gimnázium

Lélekemelő hálaadó istentiszteletre került sor október 24-én a szatmárnémeti Lános templomban, ahol a megújult református gimnáziumért adtak hálát a közéleti és egyházi méltóságok, lelkipásztorok, támogatók, tanárok, diákok, szakértők és meghívott vendégek.

Az ünnepi alkalmon ft. Bogdán Szabolcs, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke hirdette Isten ígését az Apostolok Cselekedetei 9,15–16 alapján. Prédikációjában hangsúlyozta: a Szatmárnémeti Református Gimnázium egy történelmet meghatározó tanintézmény, amelynek megújulásáért hálát adunk, holott néhány évvel ezelőtt még álmodni sem mertünk róla. Volt idő, amikor a református oktatást mindenki halottnak hitte, és annak is tűnt, Isten azonban életre hívta. Nem értjük mindig az Úr döntéseit, ahogyan Saul elhívását sem értették a korai keresztyének, de hittel elfogadjuk, hogy Isten ismeri azt a teljes képet, aminek mi csak a részleteit láthatjuk. Arra buzdította a közösséget, hogy az iskola legyen olyan hely, ahol Krisztus jelen van, ahol a tanulók megtapasztalhatják Isten szeretetét, és szívük megtelik az evangélium örömeivel. Zárásként emlékeztette az iskola vezetőit és tanárait, hogy a hit szép és nemes harcának része a nehézség is. Aki Isten választott eszköze, az mindig ki van téve a kísértő támadásainak. Emlékeztesse ez a hűséggel szolgálókat, hogy a helyükön vannak.

A prédikációt követően a kórus szolgálata különösen meghitt hangulatot teremtett. Felcsendült két jól ismert ének: *Mint a szép hives patakra* és *Úrnak szolgálai mindnyájan*.

Farkas Zsolt, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület előadótanácsosa köszöntötte a közéleti és egyházi méltóságokat, valamint a jelenlévőket. Elmondta, a gimnázium felújítása nem csupán állagmegóvást jelent, mert egy új épületrész is épült, az eredeti arculat pedig helyreállt. Külön köszönetet mondott Magyarország Kormányának a támogatásért, amely nemcsak szavakban, hanem tettekben is megmutatkozott.

Gulyás Gergely, a Miniszterelnökséget vezető miniszter beszédében a gimnázium több évszázados küzdelmeit idézte fel. Rámutatott, hogy szükség van olyan iskolákra, ahol hitre és erkölcsre nevelik a jövő nemzedékét, mert ahol a hitet elveszítik, ott megindul az erkölcsi romlás. Hangsúlyozta, hogy „szüleink után a tanáraink élnek bennünk a legtovább – ezért az iskola befektetés a jövőbe”.

Az ünnepi hangulatot Kánya Jázmin előadása mélyítette tovább, aki Kovács András Ferenc *Járom a járom* című versét mondta el, sokak szemébe könnyet csalva.

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke köszöntőjében arról beszélt, hogy az iskola falai között örökséget adnak tovább, ami különösen fontos egy olyan világban, ahol gyökér nélkül várnak termést. Hangsúlyozta az együttműködés és összefogás fontosságát, amely nemcsak a felújítást tette lehetővé, hanem a közösség megmaradását is szolgálja.

Ezt követően Kovács Jácint előadásában Reményik Sándor *Ahogy lehet* című versét hallgathatták meg a jelenlévők.

Dr. Király Lajos, a Szatmári Református Egyházmegye esperese felszólalásában a nevelés szerepére hívta fel a figyelmet. Rámutatott, hogy Romániában az egyetemisták fele félbehagyja tanulmányait, aminek egyik oka a hiányos önismeret. Az iskola segíthet

abban, hogy a fiatalok felismerjék és kibontakoztassák Istentől kapott ajándékaikat. A kegyelmi ajándékok sokféleségét hangsúlyozva háláját fejezte ki mindazoknak, akik hűséggel és kitartással szolgálnak a tanintézményben.

A kórus ismét énekszóval szolgált, ezúttal a *Dona nobis pacem* („Adj nekünk békét”) megrendítő dallamai töltötték be a templomot bensőséges áhítattal.

Kereskényi Gábor, Szatmárnémeti polgármestere köszöntőjében kiemelte, hogy a református gimnázium nem pusztán egy iskola, hanem lelki otthon is, ahol a diákok keresztyén értékrendben nevelkedhetnek. Köszönetet mondott mindazoknak, akik összefogásukkal és együttműködésükkel hozzájárultak ahhoz, hogy az iskola felújítása megvalósulhasson.

Az ünnepi műsor egy népdalcsoporttal folytatódott, amelyet az iskola diákjai adtak elő.

A köszöntések sorát Póti Eduárd, az iskola igazgatója zárta. Beszédében hálát adott Isten gondviseléséért, amely a gimnázium közel fél évezredes történelmét végigkísérte. Ez a gondviselés kovácsolta össze a támogatókat, szakértőket, vállalkozókat, egyházi és közéleti vezetőket, hogy megvalósuljon az a csoda, amelyért együtt adhatnak hálát.

A templomi hálaadás után a gyülekezet átvonult az iskola udvarára, s a szalag átvágásával sor került a szimbolikus átadásra. Ft. Bogdán Szabolcs püspök áldását követően az iskola diákjai néptáncbemutatóval zárták a napot.

A résztvevők végül megcsodálhatták a teljesen megújult iskolaépületet. Annak az intézménynek a hajlékát, amely nemcsak a tudás, hanem a hit és a közösség otthona is.

Az ünnepség végén a derűs mosolyok és az örömkönnyeektől csillogó szemek a hálaról tanúskodtak. Istené legyen a dicsőség mindazért, ami megújult, és mindazért, ami általa tovább él!

Jótekonysági koncert a diakóniáért

Az Érmelléki Református Diakóniai Alapítvány Mindig velem, Uram című jótekonysági koncertjét 2025. október 19-én, vasárnap tartották a Székelyhídi Szabó Ódzsa Városi Színházban, az Érmelléki Református Egyházmegye és Diakóniai Alapítványa szervezésében.

Az alkalmat nt. Bara László esperes nyitotta meg, igei bevezetővel, az ApCsel 6,2–5 alapján, hangsúlyozva a diakóniai munkában az Istentől kapott bölcsesség és Szentlélek által való vezetés fontosságát.

Ezt követően Barabás Tünde, az Érmelléki Református Diakóniai Alapítvány diakónusa köszöntötte az egybegyűlteket, nt. Ilyés Zsuzsa lelkipásztornő pedig bemutatta a vendég előadót és fohászkodott az est áldásaiért.

A jótekonysági koncerten a Kárpátaljáról érkezett Györkené Csákány Marianna kántor, művészet- és zenetanár Istentől kapott gyönyörű, tiszta, csengő hangjával és megható biznyságtételével mindannyiunk szívét-lelkét mélyen megérintette. Szolgáltatán átragyogott a megélt hit bizonyossága, hogy Isten a legnehezebb próbákban, nehézségekben is érezteti gyermekeivel megtartó szeretetét és kegyelmét.

Hiszem, hogy aki jelen volt, lelkileg meg gazdagodva térhetett haza.

Az est folyamán 20 299 lej és 5000 forint adomány gyűlt össze. A pénzt hátrányos helyzetű családok és fogyatékkal élők megsegítésére fogja felhasználni az alapítvány.

Istennek hála, hogy a szeretet, az összefogás és a segíteni akarás csodálatos erejét élhettük át együtt ezen az estén!

BARABÁS TÜNDE ERZSÉBET

Hálaadás a harangért Túrterebesszőlőhegyen

Hálaadó istentiszteletet tartottak november 9-én a túrterebesszőlőhegyi református templomban, ahol a gyülekezet a közösségi összefogással megvásárolt, toronyba helyezett első harangért adott hálát.

A mindössze 46 lelket számláló közösség három éve új templomért, most pedig a 168 kilogrammos harangért adott hálát. Megsüvegendő teljesítmény ez egy maroknyi kis református közösségtől, akik bátorsággal vallják: ha Isten velük, kicsoda ellenük?

Az ünnepi hálaadó istentiszteleten a Zsol-tárok könyve 100. része alapján, ft. Bogdán Szabolcs János, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke szolgált. Igéhirde- tésében kiemelte, hogy bár emberé a munka, Isten áldása nélkül semmi az emberi erőlkö- dés. A harang, bár emberi szakértelem és köz- adakozás eredményeképpen született, mind- örökre az Úr nagyságát és dicsőségét jelzi.

A köszöntések sorában online szól- dr. Király Lajos esperes, Varga Botond End- re szalárdi lelkipásztor és dr. Somfalvi Edit teológiai tanár. Személyesen köszöntötték a gyülekezetet Elek Arnold Zoltán szárazberki lelkipásztor, Zelicskovics József görögkatoli- kus, Pablo Perez Gutierrez és Miguel Angel Alcalde Orozco római katolikus papok. Utá- na Kánya Jázmin örvendeztette meg hang- jával az ünneplő közösséget a Mikor látom egetidet című zsoltárfeldolgozással.

Varga Tamás Sándor lelkipásztor hálával emlékezett meg a 105 adakozóról, s elmond- ta: a harang a hosszúfalui Blotor harangön- tödében készült, egyik oldalán az egyházke- rület címerével, másikon igei felirattal: „Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk” (Róm 8,31). A nap a Himnusz és egy szeretetvendégség közös énekszavával zárult: emberé a munka, Istené az áldás.

VARGA TAMÁS SÁNDOR

Negyed évszázados az Árva Bethlen Kata Református Óvoda

„A mi kedves óvodánkat áldja meg az Is- ten!” – zengte egy édes gyermekhang novem- ber 9-én, vasárnap délelőtt a Szamos-negyedi református templomban, ugyanis kiemelke- dően fontos ünnepet ülték a gyülekezet tag- jai: idén 25 éves Szamos-negyedi Árva Beth- len Kata Református Óvoda.

Az ünnepi istentiszteletet az óvoda nagycsoportosai indították, versekkel, ének- szóval, Szilágyi Orsolya és Bajnai Melinda óvónők felkészítésével. Igét hirdetett Bogya Kis Mária, az óvoda egyik alapító lelkipász- tora, majd felszólalt Bogya Kis Ferenc is, a gyülekezet egykori lelkipásztora. Kiemelték, mennyire fontos a felekezeti nevelés, hiszen az óvoda falai közül megannyi hitében me- gerősített, a közösség építésében segítő ember került és kerül ki folyamatosan.

Szó esett az óvodának a református gim- náziumhoz való csatlakozásáról (2018-ban) és az óvoda új épületének felavatásáról is (2022-ben). Bár az oktatási intézmény 2022- ben még csak egy csoporttal működött, Mé- száros Melinda és Bauer Orsolya óvónők vezetésével, Isten segédelmével a következő évben bővült.

Póti Eduárd János, a Szatmárnémeti Re- formátus Gimnázium igazgatója kedves sza- vakkal méltatta az óvoda egykori és jelenlegi munkaközösségét, megjegyezve, mennyire örömteli pillanatokat élhetünk meg, hiszen városunkban kis híján 800 bölcsődés, óvo- dás és iskolás gyermek részesül református oktatásban az intézmény öt épületében.

Bauer Orsolya óvodapedagógus egy léle- kemelő mesés köntösbe bújtatott történettel vezette végig a gyülekezet tagjait a tanintézet alapításától a mai napig. Ezután az óvoda egykori óvónője, Nagy Irma Teréz mesélt az alapítás mozzanatairól, az alapító óvónők egykori munkájáról és az intézmény fejlődé- séről, amiért Nagy Csilla óvónővel együtt két évtizeden át dolgoztak.

Az ünnepi alkalmat a fiatalok és furulyá- sok közös szolgálata zárta.

BAJNAI MELINDA

GYEREKSZÁJ

Aranyköpések

- **Dominik:** „Tavaly kórházban voltam, mert megettem a szaloncukrot. Nem sokat, csak kettőt... De be voltak csomagolva.”
- **Bálint:** „Nálunk tavaly karácsonykor beszakadt a tető. Anya szerint ráesett a Téliapó, apa viszont azt mondta, a Jóska bácsi rosszul csinálta meg a gerendázást.”
- **Robi:** „Nekünk már megvan a karácsonyfánk, amit majd anyuval együtt díszítünk föl. Én nem írtam kívánságlistát, a Jézuska mindig tudja, mit szeretnék.”
- **Csilla:** „A karácsonyban szerintem az a legstíztességesebb, hogy nincs iskola.”
- **Bence:** „A három napkeleti bölcs Jézusnak aranyat, mirhát és tömjént vitt, és ezüstöt, azt hiszem, de szerintem jobban örült volna egy birkózós játéknak.”
- **Évike:** „Azt írtam a Jézuskának, hogy hozzon nekem tablettát. Tudod, azt a simogatósat, amin vannak játékok.”
- **Gergő:** „Nem kell nekem karácsonyfa, csak sok minden legyen alatta.”

FRICSKA

Karácsonyi pánik

1913 karácsonyának estjén több száz bányászcsalád gyűlt össze a michigani Italian Hallban. A gyerekek énekeltek, ajándékot kaptak, az emberek egy rövid időre elfelethették a hideget és a nehéz napokat. Aztán valaki felkiáltott: „Tűz!” – pedig nem volt tűz. A pánik egyetlen pillanat alatt elsöpörte az ünnepet. A szűk lépcsőn egymásra torlódtak az emberek, és hetvenhárman meghaltak, közülük ötvenkilenc még gyerek volt.

A karácsonyi ünneplés nem szólhat a felelőtlenségről. Figyeljünk oda egymásra, és vigyázzunk a családunkra! Isten azért jelentette ki a szeretetét, hogy éljünk általa és továbbadjuk másoknak.

Pályázati felhívás a zilahi református nagytemplom orgonájának felújítására

A Zilah-belvárosi Református Egyházközség presbitériuma a Zilahi Református Nagytemplom orgonájának felújítása érdekében állagfelmérés, szakvélemény, illetve kivitelezésről szóló árajánlat elkészítésére hirdet pályázatot.

A pályázónak rendelkeznie kell az orgonaépítés, illetve -javítás munkakörben megbízható referenciákkal.

A jelentkezéshez szükséges iratok: gyűlekezeti ajánlólevél korábban elvégzett orgonaépítési vagy -javítási munkálatokról, referenciamunkák bemutatása, a cég/vállalkozás adatainak (adószám, CAEN kód, bankszámlaszám) bemutatása szerződéskötés esetén.

A jelentkezéshez szükséges iratokat személyesen a Zilah-belvárosi Református Egyházközség Lelkesi Hivatalában (Parohia Refor-

mată Zalău, 450006, str. Andrei Saguna nr. 7) vagy online PDF formátumban a zilahbelvaros@yahoo.com e-mail-címen lehet benyújtani.

PÜSÖK SÁNDOR CSABA

	VÁDLOTT	HÍRES BOHÓC VOLT	MONTE CHRISTO SZIGETE	GRAMM	IGEKÖTŐ	
1						T
SZÉL FELŐLI OLDAL				ALÁ		
PÉLDÁUL			CSODÁLKOZÓ HANG	MAJD NEM OTTI!		KÉN VEGYJELE
MÁGNESES INDUKCIÓ			JAPÁN TELEPÜLÉS			HAJÓ KÖZEPE!
	2	AMPER	INSTALLÁL			
SOMOGYI TELEPÜLÉS			DOBÚTÓ VÉGE!			
			ELLENÁLLÁS JELE	AMPER	AJTÓ KÖZEPE!	
LENMAG!		DZSUNGEL	HAZAI HÍRPORTÁL	RYDBERG-ÁLLANDÓ	TÁVOLI ELŐD	
		AZ IDŐ JELE				KÖZÉPKÉ!
	T		FOGSOR KÖZEPE!	PAKSI SPORT-KLUB		ELEMI TÖLTÉS JELE

TELEFONOS SZERETETSZOLGÁLAT

0265 55 55 55

Kolozsvár • 2009
Marosvásárhely • 2011
Nagyvárad • 2021

www.telsz.ro
office@telsz.ro
telsz

Segítségre

van szüksége vagy segíteni szeretne?

Hívjon bizalommal
hétfőtől péntekig 15-20 óra között!

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő: Erdei Árva István Béla. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó. Hírszerkesztő: Varga Tamás Sándor. Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Ghitea-Szabó József Levente, Fábián Tibor, Jakó Sándor Zsigmond, Tötös Beáta, Varga Botond, Wagner Erik. Rovatszerkesztők: Bogya Miklós, Csúry István, Kánya Zsolt Attila, Póti Eduárd-János. Szerkesztőségünk postacím: Nagyvárad (Oradea), Sulyok István utca 9. szám, Bihar megye, irányítószám: 410202. Telefonszámaink: 0744-817150, 0259-435.386. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszo.ujzag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentzi Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkesi hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.